

Omakoti

perhe-pesula

Valko- ja kirjopesu | Kemiallinen pesu
Myös matot | Kaikki kodintekstiilit
Työasujen pesut

Sisustus Laventeli | Avoinna ma-pe 10-17, la 10-14
Haminan Raatihuoneentori,
Raatihuoneentori 12
NOUTOPALVELU: (05) 374 7100

KOUVOLA » NUMERO 2/2025 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 17. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Helpotusta kesähelteille: vinkit kodin viilentämiseen

Säännöllinen huolto pidentää
katon elinkaarta

9

Nuhruisen julkisivun ensiavuksi
riittää usein pesu

16

K Rauta
KOUVOLA

KAIKKEA OMAAN KOTIIN

MAKITA
KATKAISU- JA JIIRISAHA
MAKITA LS0816F

Saha on ihanteellinen valinta rakentajille
ja vaativille harrastajille. 502617981.
Alin hinta ed. 30 pv 249,00.

249,- (289,00) /kpl

ECHO
MOOTTORISAHA ECHO CS-3510ES
Tehokas ja kevyt komposiittirunkoinen
perussaha kotiin, mökille ja vaikka
metsään. 502525798

299,- (322,86) /kpl

MAKITA
RUOHONLEIKKURI
MAKITA DLM538PG2 2X18V
Leikkuuleveys 53cm. Komposiittirunko,
keskitetty leikkuukorkeuden säätö ja
suuret kuulalaakeroidut pyörät. Mukana akut
2 x 6,0 Ah ja kaksoispikalaturi. 502530437

649,- (909,88) /kpl

GOODY
OKSASILPPURI GOODY LSG 2504-2
Tehokas murskaava oksasilppuri. Raken-
teensa ansiosta huoltovapaa. Automaattinen
ylikuormitussuojaus ja tukkeutumisen esto.
501766079

129,- (171,04) /kpl

MAKITA
TYÖKALU- JA TARVIKE-
SARJA MAKITA 120-OSAA
Laaja työkalu- ja tarvikesarja työmaalle
tai autotalliin. 502218587. Alin hinta
ed. 30 pv 99,99.

99,99 (159,00) /kpl

CELLO
KAASUGRILLI CELLO CLASSIC 31
3-poltin kaasugrilli sivukeittimellä ja valu-
rautaparillalla. Pulverimaalattua terästä,
polttimet ruostumatonta terästä. 502100130

199,- (249,00) /kpl

BIOLAN
TALOUSKOMPOSTORI
BIOLAN 200L RUSKEA +
Talousskompostori on tarkoitettu keittiö-
jätteen ympärivuotiseen kompostointiin.
Tilavuus 200 litraa. 502547037

359,- (385,00) /kpl

CELLO
KAASUGRILLI CELLO XENON 3
3-poltin kaasugrilli alakaapilla. Kansi,
ohjauspaneeli ja ovet ruostumatonta
terästä. Kannessa tuplarakenne. 502589588

299,- (403,82) /kpl

Panasonic
ILMALÄMPÖPUMPPU
PANASONIC QZ25VKE
Energiatehokas valinta. Se lämmittää
tehokkaasti talvella ja viilentää kesällä.
Tilasuositus 50-150m². 502142500

995,- (1264,11) /kpl

weber
HIILIGRILLI
WEBER BAR-B-KETTLE 47CM
Aito ja alkuperäinen pallogrilli, jossa
on posliinimaloitu pohja ja kansi.
Grillausalueen halkaisija 47 cm.
500590034. Alin hinta ed. 30 pv 109,00.

109,- (129,00) /kpl

KOUVOLA

Kauppakeskus Veturi, Tervasharjuntatu 1.
Avoinna ma-pe 7-19, la 9 -17, su 10-16
k-rauta.fi/kouvola

k-rauta.fi

K Plussa ●●●●●●

Tarjoukset voimassa 30.6.2024 asti niin
kauan kuin varatut erät riittävät.

JOS ARKI KOLHII.

- AUTOKLINIKKA AUTTAA.

- Vahinkotarkastukset
- Peltikorjaukset
- Tuulilasit
- Automaalaukset

Autoklinikka

AUTOKLINIKKA | KOUVOLA
Autokori Nyström Ky
Korjalankatu 4, 45130 Kouvola
puh. 020 7737 515
kouvola@autoklinikka.fi
www.autoklinikka.fi

Tuo autosi meille veloituksettomaan arviointiin tai hoida vahinkotarkastus sähköisesti verkossa. Korjaamme kaikki merkit ja mallit. Olemme kaikkien vakuutusyhtiöiden valtuuttama vaurio - korjaamo.

KAIKKI LVI-ALAN TYÖT

Odottavatko vesijohdot uusintaa,
kaipaako lämmitysjärjestelmä huoltoa,
vuotaako hana tai pönttö?

www.kymenputkipojat.fi

Aki Relander
0400 945 538
aki@kymenputkipojat.fi

Tuomas Ellonen
040 702 0922
tuomas@kymenputkipojat.fi

Laadukasta ja ympäristö- ystävällistä pihamultaa

Kymenlaakson Jäte jalostaa paikallista, turvallista ja ravinnerikasta pihamultaa Keltakankaan jätekeskuksessa.

Käyttö Multamme on erinomainen valinta pihojen viherrakentamiseen ja nurmikoiden kasvualustaksi.

Nyt saatavilla myös Ahlmanintien jäteasemalta!

Nouto Ahlmanintien jäteasemalta: Multa myydään irtotavarana, ja asiakas lastaa sen itse omaan peräkärryynsä. Tarvittaessa asemalta saa lainaan lapioita lastausta varten.

📍 Ahlmanintie 32, 45160 Kouvola, ma-pe klo 8-20, la klo 9-15.

Nouto Keltakankaan jätekeskuksesta: Multa myydään irtotavarana, ja se lastataan koneella asiakkaan omaan peräkärryyn.

📍 Ekokaari 50, 46860 Keltakangas, arkisin klo 7-18.

Lisätiedot:
www.kymenlaaksonjate.fi/multatuotteet

Hinta vain
25 €
/ peräkärry-
kuorma*
*sis. alv:n 25,5 %

Tutkitusti turvallinen Keltakankaan pihamulta tukee paikallista ravinnekiertoa!

PAIKALLINEN TÄYDEN PALVELUN BETONIALAN YRITYS

BETONI-, PUMPPAUS JA BETONILATTIATYÖT

sekä tarvittaessa alan ammattitaitoiset työmiehet

NR-URAKOINTI.FI

Kuljetuspumppu 31m/6m³
Pystysaumapumppu
Pienkuormainvuokraus
Ruiskubetonointi
Tasoitepumppaus

0400 254 500

sami.rautiainen@nr-urakointi.fi
nr-urakointi.fi

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2025	vko	8
Nro 2/2025	vko	19
Nro 3/2025	vko	32
Nro 4/2025	vko	40
Nro 5/2025	vko	46

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 10 000 kpl

Pientalot Kouvolan,
Kuusankosken, Voikkaan,
Jaalan, Elimäen, Valkealan,
Iitin ja Anjalankosken
taajamissa.

Kustantaja
Media Potentia Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Julkaisija
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexam.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

Mediamyynti
Media Potentian toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@mediapotentia.fi

Taitto ja
ilmoitusvalmistus
Media Potentia Oy
aineistot@mediapotentia.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva
Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten jul-
kaisusääntöjä. Reklamaatiot on
tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen
julkaisemisesta Media Potentia
Oy:lle. Suurin mahdollinen vas-
tuu ilmoituksen julkaisemisessa
sattuneesta virheestä tai poisjää-
misestä sekä sen aiheuttamista
vahingoista on ilmoituksen hinta.
Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu
aineistopäivän jälkeen Media Po-
tentia Oy ei ole velvollinen korvaa-
maan painovirheitä. Ilmoituksesta
lähetetään oikovedos sopimuksen
mukaan.Peruutukset viimeistään
aineistopäivänä. Jos ilmoitus on
ehditty valmistaa ennen peruut-
tusta, veloitetaan siitä 50 % Ilmoi-
tuksen hinnasta.

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Selviytymisohjeet hellekesään
- 9 Kattohuoltoa eri kattotyypeille
- 12 Salaojitus kuntoon
- 14 Toimiva ja viihtyisä kesäpiha
- 16 Omakotitalon julkisivun käsittely
- 18 Kotitalousvähennys ja kotityöpalvelut
- 20 Juhlatunnelmaa kotiin
- 22 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Sopeutumista
muuttuviin
olosuhteisiin

Kevät on omakotitaloasujalle innostavaa aikaa. Kun routa
hellittää, pihan puolella päästään vihdoinkin taas tositoimiin.

Viime vuosina tuttuihin pihatöihin on tosin saatettu päästä
totuttua aikaisemmin. Lumen sulaminen on aikaistunut lä-
hes koko maan alueella, mikä vaikuttaa samalla kasvillisuu-
den talvehtimiseen.

Ilmaston lämpeneminen on ylipäättään alkanut näkyä myös
kasvien menestymisvyöhykkeissä Suomessa. Monien lajien
kasvumahdollisuudet parantuvat, mutta samalla lämpene-
minen tuo myös haasteita kasvien selviytymiseen. Hellejak-
sot ovat lisääntyneet ja pitkittyneet, ja vaikka keskimäärin
sademäärät ovat kasvaneet, erityisesti Etelä- ja Keski-Suo-
messä kuivuuden riski on kesäisin kasvanut.

Nämä ovat asioita, jotka puutarhaharrastaja on saattanut
havaita omakohtaisesti. Niihin onkin siis hyvä varautua ja
huomioida muuttuvat olosuhteet jo hyvissä ajoin keväällä,
kun pihan kasvihankinnat ovat suunnitteilla.

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

TERVETULOA PALVELEVAAN
AMMATTILIIKKEESEEN

MYYNТИ - HUOLTO - VARAOSAT
STIHL® Husqvarna Jonsered Partner
VARAOSAT EDULLISESTI KAIKKIIN LAATUMERKKEIHIN

OSMON PIENKONE OY

Av. ark. 9-17, kesä-la 9-13 tai joustavasti sovittaessa
p. 3261 097, 0400 674 810, 040 554 2418
Korjalankatu 6, Kouvola www.osmon-pienkone.fi

Eetu 0400 719 679
Ville 040 846 3202

www.eusahko.fi

» LYHYESTI

Ammattilaisen 7 vinkkiä onnistuneeseen mullanvaihtoon

Helmikuussa luonnonvalon lisääntyminen herättelee viherkasvit talvilevosta uuteen kasvuun. Kasvun käynnistyminen on paras hetki vaihtaa kasvien ruukkuun uusi multa.

Mullanvaihto ei yleensä ole kasvin hoidossa se mukavimmaksi koettu askare, joten se helposti siirtyy hamaan tulevaisuuteen. Jos ymmärtää mullanvaihdon merkityksen, se tulee varmemmin tehtyä ajallaan, Biolanin puutarhanuvoja **Riikka Kerttula** uskoo.

Harva tietää todelliset syyt mullanvaihdolle. Ruukun jääminen liian pieneksi on vain yksi syy vaihtaa viherkasvin multa. Paljon tärkeämpää on huolehtia mullan kuohkeasta rakenteesta ja oikeasta ravinnepitoisuudesta.

Viherkasvia on voitu kastella ja lannoittaa säännöllisesti, mutta silti se alkaa roikottaa lehtiään alakuloisesti. Kasvi näyttää nuutuneelta, vaikka multa on kosteaa.

Tällainen nuupahtanut viherkasvi on todella yleinen näky kotien kukkaikkunalla. Ja oikeastaan vielä yleisempää vedenpuutteelta näyttävä velttous on suurissa kestokasteluruukuissa kasvavilla viherkasveilla. Mitä harvemmin mullanvaihtoon viitsitään ryhtyä, sitä enemmän ruukun multa ehtii kertyä kasteluvedestä ja lannoitteista sekä kalkkia että suoloja. Vähitellen mullan suolapitoisuus nousee haitallisen korkeaksi. Väkevöityneestä mullasta kasvi

ei saa enää riittävästi vettä, vaikka multa olisi sopivan kostea. Siksi kasvi nuutuu. Varmin tapa välttää mullan väkevöityminen ja kasvi-kuolemat, on vuosittainen mullanvaihto, vinkkaa Kerttula.

Ruukussa multa maatuu vähitellen ja samalla se tiivistyy. Tiivistyneessä mullassa kasvin juuret eivät saa happea ja ne voivat tukehtua. Jos kukkamulta tuntuu käteen ihanan samettiselta ja pehmeältä, se ei tarkoita, että multa olisi kasvin juurille paras mahdollinen. Mullassa pitää olla kestävä rakenne, jotta se säilyttää ilma- vuutensa mahdollisimman pitkään.

Mitä turvepitoisempaa kukkamulta on, sitä nopeammin se maatuu ruukussa. Etenkin pitkäikäisille kasveille ja suuriin ruukkuihin kannattaa valita kompostoimalla valmistettu multa. Kompostoinnin aikana syntyy pitkäkestoista humusta, joka muodostaa multa-kestäviä muruja. Murustunut multa säilyttää ilma- van rakenteensa ruukussa useamman vuoden ajan, kertoo Kerttula.

Jotta multa muodostuu toivottu mururakenne, multa esikostutetaan ennen ruukutusta. Tarvittava määrä multaa laitetaan esimerkiksi pesuvatiin, johon lisätään desilitra vettä jokaista multalitraa kohti. Vesi sekoitetaan multa-ke- käsin möyhimällä ja samalla multa murustuu.

Ammattilaisen 7 vinkkiä onnistuneeseen mullanvaihtoon

1. Kastele viherkasvi kunnolla jo mullanvaihtoa edeltävänä päivänä. Kasteltu kasvi irtoaa paremmin ruukustaan, multa pehmenee ja juuret sietävät enemmän käsittelyä. Kasteltu kasvi on myös hyvässä nestejännityksessä ja kestää paremmin juurten pienet vioitukset.

2. Valitse kasvillesi sopiva uusi multa. Yleis- kukkamullat sopivat useimmille viherkasveille, mutta tasakosteassa viihtyvät kasvit kannattaa istuttaa vesisäiliölliseen ruukkuun viherkasvi- multa- ja taas kuivassa viihtyvät kasvit, kuten kaktukset, istutetaan hiekkapitoiseen kaktus- multa-ke-

3. Kostuta uusi multa erillisessä astiassa ennen ruukutusta. Näin multa muodostuu kestävä mururakenne. Lisää 1 dl vettä multalitraa kohti, ja sekoita vesi multa-ke- käsin möyhentämällä.

4. Karistele vanha multa juuripaakusta. Jos lannoituksen mukana multa kertyy ylimääräisiä suoloja, ne nousevat kastelun jälkeen haihduntavirtauksen mukana mullan pintaan. Siksi on erityisen tärkeää kaapia pois kaikki irtomulta juuripaakun yläosasta. Leikkaa myös ruskettuneet juurenosat pois ennen uutta istutusta.

5. Valitse halkaisijaltaan pari senttiä edellistä isompi ruukku. Laita ruukun pohjalle salaojaksi ruukkusoraa, joka estää liiallisen kosteuden kertymisen ruukun pohjalle. Salaojakerroksen päälle laitetaan multa-ke- sen verran, että kasvi tulee entiseen syvyyteensä.

6. Lisää uutta multaa. Valuta multa juuripaakun reunoille ja tiivistä se hellävaraisesti sormin painelemalla. Älä lisää multa-ke- ruukun yläreunaan asti, vaan jätä kunnollinen kasteluvara.

7. Älä kastele mullanvaihdon jälkeen. Jos kasvi on kasteltu hyvin ennen mullanvaihtoa ja uusi multa on esikostutettu ennen käyttöä, riittää mullanvaihdon yhteydessä lehtien sumutelu. Runsas kastelu mullanvaihdon yhteydessä aiheuttaa mullan liettymistä ja kuivuessaan liettynyt multa kovettuu yhtenäiseksi köntiksi. Kastelu aloitetaan varovasti pienissä erissä vasta muutama päivä mullanvaihdon jälkeen.

Biolan Oy

Avustus öljylämmityksestä luopumiseksi on päättymässä – tukea ehtii hakea vielä hetken

Omakoti- ja paritaloihin voi vielä saada ELY-keskuksen 4 000 tai 2 500 euron avustuksen öljy- tai maakaasulämmityksestä luopumiseen. Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että öljy- tai maakaasulämmitysjärjestelmä poistetaan rakennuksesta.

– Pientaloille on myönnetty avustuksia öljylämmityksestä luopumiseen vuodesta 2020 alkaen yhteensä noin 122 miljoonaa euroa, kaiken kaikkiaan yli 31 000 hakijalle. Niillä on tuettu siirtymistä puhtaampaan lämmitysmuotoon, joka on yksi tärkeimmistä kotitalouden ilmasto-vaikutuksia vähentävistä teoista, kertoo ryhmäpäällikkö **Sabina Mäki** Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta.

Omakoti- ja paritalojen öljy- ja maakaasulämmitykselle on monia vaihtoehtoja. Suosittuja ovat maa- ja ilma-vesilämpöpumput sekä kaukolämpö. Vaihtoehtojen vertailu kannattaa, jot-

ta löytää omaan taloonsa sopivan ja taloudellisesti järkevän ratkaisun.

Öljyn tai maakaasun korvaaminen uusiutuvala energialla vähentää talon ostoenergian määrää ja kustannuksia. Lämmitystavan vaihdon yhteydessä on kannattavaa myös hoitaa talon energiatehokkuus kuntoon. Kun talon energiankulutus on pienempi, voi säästää sekä lämmityskustannuksissa että uuden lämmitysjärjestelmän mitoituksessa.

Nopea ja helppo sähköinen avustushaku

Avustusta pientalon öljylämmityksestä luopumiseen on helpointa hakea sähköisesti. Vaihtoehtoisesti voi myös käyttää tulostettavia lomakkeita. Tarkemmat ohjeet avustuksen hakemiseen ELY-keskuksen verkkosivuilla, jonne myös päivitetään avustuksen hakemisen päät-

tymisen tarkka päivämäärä.

Avustuksista ja niiden hakemisesta saa lisätietoa ELY-keskuksen ympäristöasioiden asiakaspalvelusta.

- Sähköposti: ympariston.asiakaspalvelu@ely-keskus.fi
- Puhelin: 0295 020 900 (ma–pe klo 9–16, pvm/mpm)
- Ympäristöasioiden asiakaspalvelu ELY-keskuksen verkkosivuilla

Öljylämmityksen korvaavan lämmitysmuodon valintaan saat teknistä neuvontaa Motivasta. Motivan verkkosivuilta löydät lisätietoja öljylämmityksen vaihdon hyödyistä.

- Sähköposti: kuluttajaneuvonta@motiva.fi
- Puhelin: 09 6122 5150 (ma ja pe klo 9–12).
- www.motiva.fi/oljylammityksen-vaihtajalle

Vuoden käsityötekniikka 2025: Korjaaminen ja kunnostus on välittämistä

Taitoliitto on valinnut vuoden 2025 käsityötekniikaksi korjaamisen ja kunnostuksen. Valinnalla halutaan korostaa käsityötaitojen merkitystä kestäväen kulutuksen edistämisessä ja tuotteiden elinkaaren pidentämisessä. Korjaamisen ja kunnostamisen perustaidot ovat tärkeitä kansalaistaitoja, joita jokaisen olisi hyvä osata. Kun osaamme huolehtia säännöllisesti kenkien huollosta, puisen leikkuulaudan puhdistuksesta ja öljyamisestä, ommella irronneen napin vaatteeseen tai parsia reiän rakkaassa villapaidassa, voimme pienillä toimenpiteillä vaikuttaa näiden arkisten käyttötuotteiden kestävyys- ja käyttöiän jatkamiseen, sen sijaan, että rikki mennyt päätyisi ympäristöä kuormittavaksi jätteeksi

– Kiinnostus korjaustaitoja kohtaan on viime vuosina kasvanut – entistä useampi haluaa kertakäyttökulttuurin sijaan omaksua kestävämpiä tapoja käyttää ja huoltaa omistamiinsa tuotteita, sanoo Taitoliiton toiminnanjohtaja **Minna Hyytiäinen**.

Korjaaminen ja kunnostus ovat taitoja, joita jokaisen kannattaa opetella. Yksinkertaisetkin

korjaustaidot pidentävät esineiden käyttöikää merkittävästi ja vähentävät tarpeetonta kulu- tusta.

Taitoliitossa toivotaan, että teemavuosi innostaisi jokaisen suomalaisen opettelemaan vuoden aikana ainakin yhden itselleen uuden korjaamisen taidon, korjaamaan jonkin arkiesineen tai korjauttamaan jonkin rikkinäisen esineen ammattilaisella.

Käsityöllinen korjaaminen kattaa laajan kirjon tekniikoita vaatteiden paikkaamisesta huonekalujen entisöintiin tai remontointiin. Monissa tapauksissa pienet korjaukset onnistuvat kotona perustaidoilla ja -työvälineillä.

Aloittelijallekin opeteltavaksi sopivia korjaustaitoja ovat esimerkiksi:

- Napin ompelu ja yksinkertaiset parsimistyöt.
- Puuesineiden hionta ja pintakäsittely.
- Pyörän perushuolto ja renkaan paikkaus.
- Kodin tekstiilien kuten verhojen ja tyynyjen korjausompelu tai pienet vaatteiden korjausmuokkaukset.
- Kenkien huolto.

Vaativammat korjaustyöt edellyttävät ammattilaisen osaamista. Käsityöalan ammattilaiset ovat avainasemassa arvokkaiden esineiden kunnostuksessa ja perinteisten korjaustekniikoiden säilyttämisessä. Ammattilaisilla onkin korvaamaton rooli vaativien korjaustöiden toteuttamisessa. Esimerkiksi vanhojen huonekalujen entisöinti, vanhan rakennuksen remontointi tai vintage-vaatteiden korjaus vaativat syvällistä materiaalien ja tekniikoiden tuntemusta.

Korjaamisen yhteiskunnallinen merkitys korostuu aikana, jolloin ilmastonmuutos ja luonnonvarojen kestävä käyttö ovat keskeisiä huolenaiheita. Käsityöllinen korjaaminen voi vähentää kotitalouksien tarpeetonta kulutusta sekä tukea paikallista käsityöryrittäjyyttä.

Taitoyhdistykset järjestävät vuoden 2025 aikana korjausaiheisia työpajoja ja kursseja ympäri Suomen. Taitoliitto julkaisee verkkosivuillaan vuoden aikana monia korjaamisen perusohjeita ja vinkkejä. Kurssi- ja tapahtumakalenteri ja lisätietoja löytyvät osoitteesta www.taito.fi.

Teksti: Ulla Sirén

Tuuletin on yleinen viilennyslaite, koska se on kevyt ja helppo käyttää. Sen vaikutus perustuu ilman liikkeeseen, eikä se tosiasialla alenna sisäilman lämpötilaa.

Kesän mukana saapuvat hiostavat huolet

**HUOLLAMME JA KORJAAMME
KAIKEN MERKKISET LÄMPÖPUMPUT
JA MUUT KYLMÄLAITTEET**

KYLMÄHUOLTO RESEK OY
010 397 5500 | info@resek.fi | www.resek.fi

**SAHATTUA JA
HÖYLÄTTYÄ
PUUTAVARAA**

Siekkelin Saha Oy
040 592 5005 Keijo Siekkeli
siekkelin.saha@gmail.com
Valkeala | www.siekkelinsaha.fi

Kesän lämpöä odotetaan parhaillaan kuin unelman täyttymystä. On kuitenkin hyvä muistaa, että helle tuo väistämättä mukanaan myös hankaluuksia – ja tietyille ryhmille jopa hengenvaaran.

Kevät ja kesä lähestyvät, ja niiden myötä aika, jolloin helle uhkaa taas nostaa kodin sisälämpötilan yli sietorajan. Hiostavia huolia kannattaa torjua varautumalla ajoissa, sillä keskellä hellekautta apukeinoja voi olla vaikea löytää. Tuolloin laitevalikoimat käyvät myymälöissä nopeasti vähiin, eikä remonttiakaan ehdi enää toteuttaa.

Ensimmäinen tehtävä omakotitalon viilennyksessä onkin miettiä, mitä voi tehdä käyttämättä paljon rahaa ja ylimääräistä energiaa. Pohjan luonto auttaa tässä osaltaan, sillä öisin lämpötila laskee, ja opettelemalla oikeat tuuletustavat asunnon lämpötilaa voi pudottaa jo muutamalla asteella.

Luontoa säästävät apukeinot

Maalaisjärkikin sanoo, että päiväikaan, kun auringon paahde on kuumimmillaan, ikkunat kannattaa pitää suljettuina ja auringon puoleiset peitettyinä tummilla verhoilla tai sälekaihtimilla. Tuuletus ja läpiveto järjestetään, kun ilma viilenee hiukan. Pienenkin tuulen ja lyhyen sadekuuron suoma apua kannattaa hyödyntää.

Kuumalla ilmalla on hyvä sulkea kaikki ylimääräiset sähkölaitteet ja välttää esimerkiksi liedien ja sähköuunin pitkäaikaista käyttöä ja saunan lämmittämistä. Lattialämmityksen voi kytkeä pois päältä muualla paitsi kosteissa tiloissa, joissa sen yksi tehtävä on torjua kosteu-

Aurinkosähköjärjestelmän hankinta

Aurinkoinen kesä houkuttaa pohtimaan aurinkosähköjärjestelmän hankkimista. Järjestelmän hankinnan ja käytön kannattavuuteen vaikuttavat kuitenkin muun muassa sen mitoitus ja hinta, kulutuspaikan sähkönhinta, auringon säteily määrä ja paneelien asennus.

Ennen aurinkopaneelien hankintaa rakennuksen katemateriaali kannattaa analysoida ja tarpeen mukaan vaihtaa, sillä paneelit eivät itsessään toimi katemateriaalina eivätkä varmista katon tiiviyyttä. Lisäksi ne vaativat usein runsaasti tilaa. Asennus kannattaa tehdä siten, että paneeleille tulevat varjostukset saadaan minimoitua.

Järjestelmä kannattaa myös mitoittaa siten, että suuri osa aurinkosähköstä saadaan käytettyä itse, koska sähköverkkoon myytävästä ylijäämä sähköstä saa merkittävästi pienemmän taloudellisen hyödyn. Tuotetun sähkön omakäyttöosuutta voidaan kasvattaa ajoittamalla sähkönkulutusta aurinkoiseen aikaan.

Lähde: www.motiva.fi

den pääsyä rakenteisiin. Kosteiden tilojen lattialämmitys kannattaa sammuttaa kokonaan vain siinä tapauksessa, että tiloja ei käytetä ollenkaan – esimerkiksi kesälomamatkan aikana.

Ikkunoihin asennettavat auringolta suojaavat markiisit ovat myös energiaa kuluttamaton keino säädellä talon sisäilmalämpötilaa. Kuumuuden lisäksi UV-suojatut ja vettä hylkivät markiisit suojaavat talon pintoja ja sisustusta liialta auringon vaikutukselta. Vaihtoehtoja on paljon: nivelvarren avulla liikuteltavat markiisit voidaan asentaa joko ulko- tai sisäpuolelta säädettäväksi, ja eri malleja voi säätää nauhallalla, veivillä tai jopa moottorilla. Markiiseja voi teettää mittatilaustyönä vaikka kokonaisen terassin tai lasikuistin suojaksi.

Tuuletin vai viilennin

Tuuletin on nopein ja edullisin sähköinen laite, jolla helteen tukaluutta voi karkottaa. Tuulettimen teho perustuu siihen, että se saa ilman liikumaan ja tuntumaan viileältä, vaikka sisälämpötila ei sen vaikutuksesta todellisuudessa laske. Tuulettimen tehoa voi lisätä suuntaamalla tuuletin oikein ja asettamalla sen eteen jotain kylmää ja kosteaa – useimmiten oppaissa tehostimeksi ehdotetaan kulhollista jääpaloja, jäävesipulloa tai märkää pyyheliinaa.

Tuulettimen virittäminen oikeaan asentoon ja pyyhkeiden, pullojen ja kulhojen järjesteleminen sopii lyhytaikaiseen käyttöön, mutta se ei välttämättä ole hyvä ratkaisu esimerkiksi vanhuksen kodissa, missä kuumuus voi vaivata suurimman osan kesää.

Ilman viilennin eli siirrettävä il-

manvaihtolaite alentaa oikeasti huoneen lämpötilaa ja poistaa siitä kosteutta. Se puhalttaa lämmintä ilmaa ulos talosta ikkunaan asetettavan poistoilmaputken kautta. Laite vie jonkin verran tilaa, ja jotkut niistä ovat melko äänekkäitä, joten käyttäminen yöllä voi olla häiritsevää. Viilennin sopii myös iäkkään ihmisen kotiin, koska on se on tuulettimia tehokkaampi ja asennuksen jälkeen helppo käyttää. Laite voidaan huoltaa ja siirtää pois kuumien ilmojen loputtua.

Luottoapuri kesät talvet

Ilmalämpöpumppu, tarkemmin sanottuna ilma-ilmalämpöpumppu, on tuttu tehokas tapa alentaa huonelämpötilaa kesällä vastaavalla tavalla, kuin lämmittää sitä talvella. Ilmalämpöpumpun toiminta perustuu kahteen erilliseen yksikköön, joista ulkoyksikkö ottaa lämmitysenergiaa talteen ulkoilmasta ja siirtää sen sisäyksikön kautta huoneilmaan. Huoneilman jäähdytyksessä laite toimii toisin päin, eli imee lämmintä ilmaa sisätilasta ja siirtää sen ulos. Yksi ilmalämpöpumppu ei pysty jäähdyttämään kaksi- tai useampikerroksista taloa, vaan joka kerrokseen tarvitaan oma laite.

Ilmalämpöpumppu on energiaa kuluttava jäähdytysratkaisu, mutta ympärivuotisessa käytössä sen laskeaan säästävän keskimäärin 3000–7000 kilowattituntia sähköä.

Ilmalämpöpumpun tai useampia voi asentaa melkein millaiseen tahansa omakotitaloon. Asennuksineen laite maksaa noin 1500 eurosta eurosta 3000 euroon riippuen muun muassa pumpun tehosta ja lämmitettävän tilan koosta. Asennukseen

Pumppulämpö

Lämmitys- ja viilennysratkaisuja ilmalämpöpumpuilla.

Perusasennus alkaen 595.-

Sis. seinätelineen, 5m kaasuputkivedon, turvakytkimen ja spiraalin kaasuputkien eristeiden suojaksi ulkoyksikön tekniseen päähän.

Meiltä myös kodin remontit, vesieristykset ja laatoitukset

☎ 044 757 4671

myynti@pumppulampo.fi
www.pumppulampo.fi

- 🔥 Lämpöpumppuasennukset
- 🔥 Kylpyhuonekalusteasennukset
- 🔥 Kv ja lv valvonnot (perustaso)
- 🔥 Kiinteistöjen taloteknisen huollontarpeen kartoitukset

- 🔥 Putkityöt
- 🔥 Huoltotyöt
- 🔥 Ilmastointi

Yhteydenotot: info@kuusaanlvi.fi | 040 508 8815

kuusaanlvi.fi

tarvitaan aina alan ammattilainen, ja ilmalämpöpumppu vaatii myös säännöllistä huoltoa pysyäkseen toimivana ja turvallisena.

Viilennys kuuluu kaikille

Lemmikkieläimet kärsivät kuumasta sisäilmasta kuten ihmisetkin. Kodin viilennystä suunniteltaessa pitäisikin ottaa huomioon lemmikkeen hyvinvointi siinä missä ihmisen asukkaidenkin. Kissojen ja koirien ruumiinlämmön säätely on erilaista kuin ihmisten, sillä ne eivät hikoi- le muuten kuin tassujensa kautta ja koirat lisäksi läähättämällä.

Koirille myydään tarkoitusta var- ten suunniteltuja viilennyspatjoja,

mutta sellaisen voi tehdä itsekin vaikka kastelemalla ja pakastamalla pyyhkeen makuualustaksi tai laitta- malla koiran oman makuualustan alle kylmälaulun kylmäpatruunoi- ta. Ulkona oleskelevalla koiralla pi- täisi aina olla jokin varjoinen ja vil- poisa paikka tarhassaan, viilennetty koppi tai mahdollisuus päästä sisäl- le asuntoon, mikäli se on ulkoilmaa viileämpi.

Kissat useimmiten rakastavat lämmintä, mutta liika kuumuus on vaarallista niillekin, joten kissan pi- täisi aina päästä siirtymään viileään paikkaan, kun se sitä haluaa. Kaikil- le lemmikkieläimille on kuumalla ilmalla oltava aina tarjolla raikasta viileää juomavettä.

Kokenutta ja luotettavaa LVIK-ALAN PALVELUA

- » Vesijohtoremontit
- » Lämpöjohtoremontit
- » LVI-huoltotyöt ja korjaukset
- » Ilmavesilämpöpumput
- » Ilmalämpöpumput
- » Lämpöpumppujen huollot ja korjaukset
- » Lattialämmityksen huollot ja säädöt
- » UPONOR-kotikumppani

Pihla

Ikkunat ja ovet

Puh. 045 783 43099

PUTKIMIES PÄIVYSTYS
SOITA 040 663 9939

luotettava
kumppani

tukes
Terveystieteiden tutkimuskeskus

JÄÄHDYTTÄVÄT
PUMPUT

alk. 499€ + asennus

LÄMMITTÄVÄT
PUMPUT

alk. 699€ + asennus

MITSUBISHI
ELECTRIC
LÄMPÖPUMPUT

DAIKIN

GREE

Midea

Panasonic PRO Partners

Puh. 040 663 9939 | info@lptech.fi | www.lptech.fi

VERKKOKAUPPA: www.lptech.fi/kauppa

Toimialueenamme Kymenlaakso ja Itä-Uusimaa

L&P
TECH

Maaviilennys, mitä se tarkoittaa?

Maaviilennys, lattiaviilennys – termit kuulostavat ihan uusilta. Senhän pitäisi olla maalämpö ja lattialämmitys.

Maaviilennys onkin kuin maalämmitys nurin päin. Siinä lattialämmityslaitteisto voi toimia ilmalämpöpumpun tavoin sekä huoneilman lämmittäjänä että jäähdyttäjänä. Maaviilennys voidaan toteuttaa myös puhallinkonvektoreilla, joihin pumputtu lämmönsiirtoneste lämpenee huoneilman lämpöenergialla, ja huone siis viilenee. Taloyhtiöissä voidaan toimia esimerkiksi niin, että laitteisto rakennetaan koko yhtiön yhteiseksi, mutta jokainen osakas hankkii itse asuntokohtaisen puhallinkonvektorin.

Maaviilennys on ehkä muita viilennystapoja huonommin tunnettu, mutta se on tehokas ja melko vähän energiaa kuluttava vaihtoehto, jos on valmis toteuttamaan sen vaatimaan remontin. Kun laitteisto on kerran rakennettu, se on ja pysyy.

Maaviilennyksen periaatteena on kiertää lämmönsiirtonestettä putkistoon tai puhallinkonvektoriin syvällä kallioperässä olevista kaivoista ja johtaa huoneilmassa lämmenneen nesteen takaisin maan alle jäähtymään. Huoneilmaa viilentävä aine kylmenee siis luonnon keinoin ilman ylimääräistä energian käyttöä. Sähköä koko prosessiin kuluu sen verran, kuin nestettä

kuljettava kiertovesipumppu tarvitsee.

Lattiaviilennys toimii samassa putkistossa ja käyttää samoja jakotukkeja ja säätölaitteistoa kuin lattialämmitys, ja sen tehokin perustuu samaan asiaan, eli pieniin lämpötilaeroihin ja suuriin lämmönsiirtopintoihin. Viilennysteho jakautuu eri puolille taloa tasaisemmin kuin ilmalämpöpumppuja käytettäessä, mutta maaviilennys ei poista kosteutta huoneilmasta.

Lattia viilentää kesätöikseen

Lattiaviilennys on siis mahdollista asentaa, jos talossa on lattialämmitys ja valurakenteiset lattiat – muille lattiatyypeille sitä ei suositella. Tosin vanha laitteisto voi vaatia päivittämistä ja osittain uusimista, ennen kuin se saadaan toimimaan viilennimenä. Erityisesti lattiaviilennyksen mahdollisuutta kannattaa hyödyntää rakenteilla olevissa omakotitaloissa, joihin on tulossa vesikiertoinen lattialämmitys. Alkuinvestointi ei ole kummassakaan tapauksessa kovin suuri, koska tarvittava putkisto on valmiina olemassa.

Yleensä omakotitalojen lattialämmityksen runkolinja on yksi ja sama koko rakennuksessa. Joskus talon toisissa osissa on tarve viilennykseen samaan aikaan kuin toisissa, kuten märkätiloissa, pitäisi pitää

lattialämmitys päällä. Siinä tapauksessa eri vyöhykkeille tarvitaan eri runkolinjat.

Tavallisimmin lattialämmitys ja -viilennys toteutetaan kuitenkin yhteisillä runkolinjoilla koko rakennuksessa ja ensisijaisesti lämmityksen ehdoilla. Jos tarvitaan erityisen tehokas viilennys, tehoa voidaan kasvattaa esimerkiksi tihentämällä putkien asennusväliä.

Teknologiajohtaja **Juhani Hyvärinen** Taltekasta kertoo, että ihmiset ovat joskus tyytymättömiä, kun jäädystylaitteisto ei alennakaan sisälämpötilaa odotusten mukaisesti. Laitteisto on silloin mitoitettu viilentämään mutta ei varsinaisesti jäähdyttämään.

– Usein viilennyskin riittää: jos huippulämpötilasta, vaikka 28 astetta, saa leikkua pois kolme astetta, lämpötila riittää usein hyvään uneen kesällä. Jos haluaa saavuttaa aina esimerkiksi 23 asteen lämpötilan, laitteisto pitää mitoittaa alusta lähtien riittävän tehokkaaksi, mikä vaatii hyvää suunnittelua, Hyvärinen muistuttaa.

Lähde: Jäähdytystehon mitoitusopas, www.talotekniikkainfo.fi

Asiantuntija: Juhani Hyvärinen, teknologiajohtaja, Talotekninen teollisuus ja kauppa ry ■

Teksti: Elina Salmi

Hyvin huollettu katto kestää pitkään

Vesikatto on talon tärkein osa, sillä ongelmia syntyy, jos vesi pääsee rakenteisiin. Siksi kattorakenteet on hyvä tarkastaa vähintäänkin pintapuolisesti pari kertaa vuodessa. Kun havaitut puutteet korjataan nopeasti kestää kattokin pidempään.

Yleisimmin käytetyt katon katemateriaalit ovat meillä pelti, tiili ja huopa. Peltikatto kestää vähän rasituksesta riippuen helposti puoli vuosisataa. Tiilikatto puolestaan kestää aina-kin saman ajan ja savitiilikatto saattaa selvitä käyttökelpoisena satakin vuotta. Huopakatto on lyhytikäisin ja tulee tiensä päähän keskimäärin 25 vuodessa.

Katemateriaalista riippumatta katto pitää tarkastaa ja huoltaa säännöllisesti. Muuten katon käyttöikä laskea dramaattisesti. Katolle kertyy kaiken-

laista roskaa varsinkin silloin, jos lähellä on paljon puita. Yksinkertaisin huoltotoimenpide onkin pitää katto puhtaana.

- Uudehkollekin katolle alkaa varjon puolelle kertyä sammalta ja muuta kasvustoa muutamassa vuodessa sen valmistumisen jälkeen. Katolle päätyy helposti myös lehtiä ja risuja. Ne pitää poistaa säännöllisesti, muistuttaa neuvontainsinööri **Timo Jokela** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus ry:stä.
- Sammaleen ja muun kasvuston »

Milloin nuohooja kävi teillä?

TILAA NUOHOUS NYT!

Varaa nuohooja ja
varmistat kotisi turvallisuuden

49⁹⁵
alkaen

Nuohouspalvelu M.Heikkinen Oy

Mikko Heikkinen
050 389 8738

Mika Kallio
050 395 9873

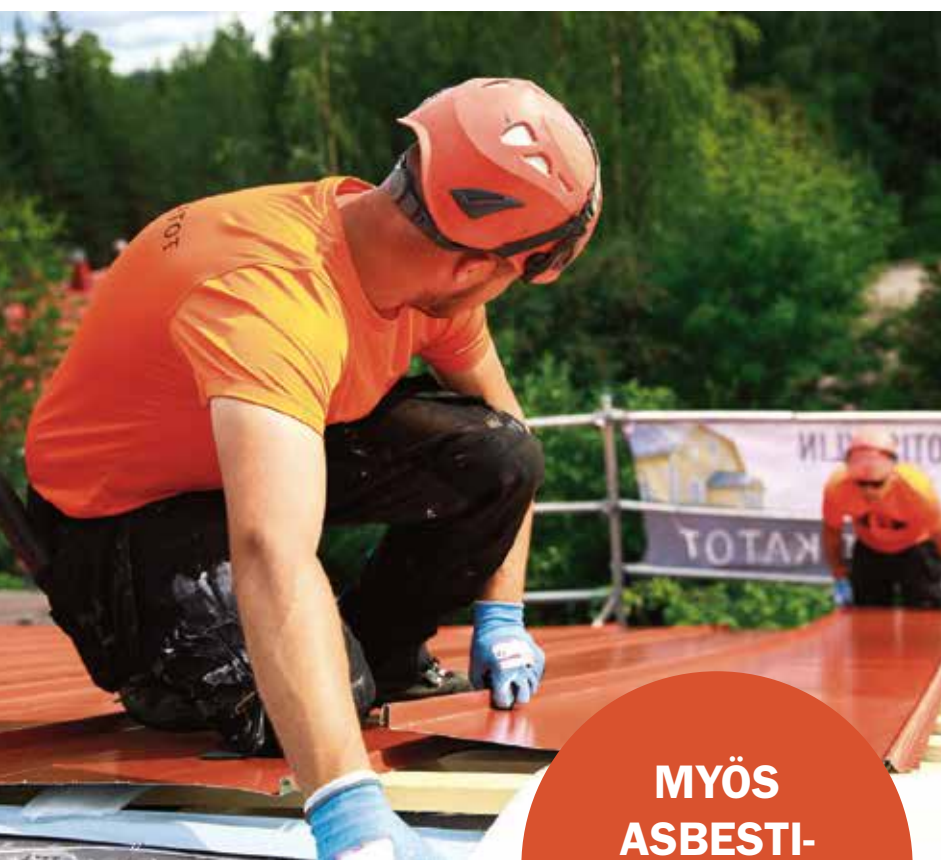
nuohousheikkinen.fi

Kattoremontteja yli 20 vuotta
Tuhansia tyytyväisiä asiakkaita

ONKO

KATTOREMONTTI AJANKOHTAINEN?

PYYDÄ TARJOUS!

**MYÖS
ASBESTI-
PURKUTYÖT
MEILTÄ!**

OTA YHTEYTTÄ:

Puh. 020 7413 950
www.eliittikatot.fi

ELIITTIKATOT
Kotisi ylin ystävä

Freepik

poistamiseen voi käyttää siihen erityisesti tarkoitettua ainetta. Se pitää levittää ehdottomasti kuivaan sammaleeseen eikä muuta tarvitse tehdä. Aine tappaa sammaleen ja se tulee sateiden mukana alas.

– Jos ei halua käyttää torjunta-aineita, voi kasvuston poistaa harjalta ja vedellä. Myös painepesuria voi käyttää, mutta maltillisella teholla, ettei vesi tunkeudu peltien tai tiilien limityksen alle. Huopakatto on muutenkin herkempi vaurioille, joten sen kanssa on oltava vielä varovaisempi.

Katon peseminen säännöllisesti on muutenkin suositeltava huoltotoimenpide. Peseminen tehdään harjalta alaspäin. Viimeiseksi puhdistetaan rännit ja tarkastetaan, että sadevesijärjestelmä toimii moitteettomasti. Jos lika on jo päässyt pintymään, voi käyttää katonpesuun tarkoitettua pesuainetta.

Kattohommissa oltava aina kaveri

Katon ja rännien puhdistuksen yhteydessä on hyvä tarkastaa silmämääräisesti katon kunto ulkopuolelta. Onko peltikaton pinnoite tai maalaus vielä kunnossa tai onko tiilissä halkeamia? Peltikatoilla lämpötilan vaihtelut aiheuttavat metallin lämpölaajenemista ja saa aikaan kiinnitysruuvien tai -naulojen löystymisen ajan mittaan – nii-

täkin on syytä silmäillä.

Kun on kerran katolle menty, kannattaa ja pitää samalla tarkastaa kattoturvatuotteiden kiinnitysten kunto, niiden alapuoliset pellit tai katto-tillet ja kaikki läpiviennit. Havaitut viat on korjattava pikimmiten.

On tietysti selvää, että katolle mentäessä on ehdottomasti käytettävä suojavarusteita eli oikein kiinnitettyä turvaköyttä ja -valjaita. Kattohommiin ei myöskään pidä koskaan ryhtyä yksin.

Jos se on mahdollista, kannattaa katon kunto tarkastaa myös alapuolelta, sillä tiili- ja peltikatot eivät koskaan ole sataprosenttisesti vedenpitäviä. Tuulella ja tuiskulla vesi ja lumi menevät pienimmistäkin raoista läpi. Jos vesikaton alla on joko selvä ullakko tai vähintään ryömittävä tila, voi siellä käydä etsimässä mahdollisia vuotoja. Vuotojen etsiminen kannattaa tehdä kunnan sateen aikaan tai heti sen jälkeen.

Samalla voi tarkastaa aluskatteen kunnon.

– Haluaisin korostaa että vesikaton tärkein osa on minun mielestäni aluskate, sillä se pitää veden ja kosteuden poissa kattorakenteista. Vaikka katto olisi tiivis, niin peltikattoon kondensoituu joka tapauksessa vettä ja se valuu aluskatetta pitkin pois rakenteesta. Aluskatetta ei voi huoltaa, vaan jos se pettää, on vaihdettava koko katto, toteaa Jokela.

Katon voi huoltomaalata itse

Nyky aikaisten kattopeltien pinnoitteet kestävät yli 25 vuotta ja itse pelti hyvinkin 50 vuotta. Vanhemmat pellit taas on usein maalattu ja maalaus rapistuu todennäköisesti lyhyemmässä ajassa kuin mitä itse pelti kestää. Jos maalaus irtoaa, voi katto alkaa ruostua.

– Jos peltikatto on jo alkanut ruostua, on huolto auttamatta myöhässä. Kannattaa mieluummin huoltaa silloin, kun pinta on vielä ehjä. Toisaalta vaikka pelti olisi jo alkanut ruostua, niin se kyllä kestää ehjänä vielä pitkään. Ruostuminen on siis lähinnä esteettinen haitta. Katon tärkein asia on kuitenkin estää veden pääsy rakenteisiin, toteaa Jokela.

Katon maalaaminen ei ole halpaa lystiä. Jos katto on jo teknisen käyttöikänsä ehtopuolella, kannattaa harkita, käyttäähkö rahat katon maalamiseen vai katon uusimiseen kokonaan. Katon huoltomaalauksen voi tietysti tehdä itse paikkamaalauksena, mutta on hyvä ymmärtää, että lopputulos on iloisin kirjava. Maalit kun haalistuvat auringon vaikutuksesta joka tapauksessa, joten katolla olevan maalin väri ei enää vastaa alkuperäistä värinumeroa.

Katon maalaukseen pitää käyttää siihen tarkoitettuja maaleja. Pikku-naarmut peittyvät kertamaalauksella,

peltiin saakka ulottuvat on hyvä maalata kahteen kertaan. Huoltomaalaus tulee todennäköisesti vastaan parikymmentä vuotta katon valmistumisen jälkeen, mutta jos talo sijaitsee kovin kuormittavalla alueella eli ympäristössä esiintyy esimerkiksi happamia sateita tai on runsaasti nokea, likaa tai suolayhdisteitä, voi maalausväli olla selvästi lyhyempi.

Nyky aikaisten teräspelttien pinnointe kestää 30–50 vuotta. Vanhemmista se on saattanut alkaa irrota ja sen voi pinnoittaa uudelleen. Pinnoittaminen jakaa mielipiteitä – toisten mielestä se on turhaa puuhaa ja rahanhaaskausta, toiset uskovat sen hyvinkin jatkavan katon ikää vuosikymmenillä. Se kannattaako peltikatto pinnoittaa uudelleen, on tapauskohtaista ja jokaisen harkittava itse oman kattonsa kohdalla.

Tiilikatollekin on omat maalinsa

Peltikattoja on meillä eniten, mutta tiilikattokin on vähintään yhtä hyvä vaihtoehto ja hiljaisempi kuin peltikatto. Hyvin tehty ja säännöllisesti huollettu tiilikatto kestää ainakin siihen saakka, kun tulee muutenkin aika uusia koko katto.

Koska tiili on huokoinen materiaa-
li, tarttuvat sammaleet ja muu kas-
vusto siihen herkemmin kuin pelti-
kattoon. Siksi tiilikatto on puhdistet-

tava säännöllisesti. Roskat poistetaan joko harjaamalla tai pesemällä. Taitekohdat – kuten sisäjiirit ja seinäliitokset – on puhdistettava huolella. Rikkoutuneet tiilet tietysti korvataan uusilla mahdollisimman pian. Siksi onkin hyvä, jos kattotiiliä on vaihtoa varten jonkin verran jemmassa.

Tiilikaton voi myös maalata siihen erityisesti kehitetyllä maalilla.

Huopakattoa on kohdeltava varoen

Monen talon hattuna on huopakatto. Huopaa on käytetty paljon julkisissa rakennuksissa ja se on oikeastaan ainoa katemateriaali, joka soveltuu loivalle tai tasakatonle. Huopa ei ole hyvin hoidettunakaan yhtä kestävä kuin pelti tai tiili. Sen tekninen käyttöikä on noin 25–30 vuotta.

- Huopakatossa ongelmaksi saat-
taa muodostua se, että se on samaan
aikaan vesikate ja aluskate. Tiiviinä
rakenteena se kondensoi vettä huo-
van alle riippumatta siitä, onko huo-
pa asennettu umpiponttilaudoituk-
sen vai levytyksen päälle. Koska huo-
pa ei läpäise vesihöyryä, niin kosteus
imeytyy alusrakenteeseen, joka aiko-
jen saatossa alkaa lahota. Huomion-
arvoista on sekin, että mitä loivempi
katto, sen haasteellisempaa on saada
katon alle riittävä tuuletus. Tämä li-
sää huollon tarvetta ja lyhentää katon
käyttöikää, sanoo Jokela.

Huopa on melko arka materiaali – siksi sitä on kohdeltava hellästi. Pinta rikkoutuu helposti, joten kasvustoa poistaessa tai kattoa pestessä ei pintaa saa hangata liian kovaa, ettei riko huovan pintaa. Jos pesemiseen käyttää painepesuria, on se tehtävä mallillisella paineella.

Jos huopakattoon tulee reikä, on se tietysti paikattava mahdollisimman pian, jotta isoilta vahingoilta välttyttäisiin. Reiän ympäristö puhdistetaan huolellisesti, siihen levitetään bitumiliimaa ja laitetaan huopapaikka. Ilmakuplat poistetaan ja paikan päälle voi vielä ripotella hiekkaa, joka harjataan pois seuraavana päivänä.

Meillä Suomessa lumikuormat on rakennusmääräyksissä mitoitettu niin, että ne ylittyvät pientaloissa erittäin harvoin. Joskus lumenpoisto voi kuitenkin olla tarpeen erityisesti tasakattoisilta tai hyvin loivilta katoilta tai siksi, että lumi katolta pudotessaan voisi aiheuttaa vakavan vaaran sivullisille ohikulkijoille. Silloin lumi poistetaan varovasti lapiolla tai lumikolalla ja sitä jätetään katolle 10–15 senttimetriä vahva kerros.

Erityisen varovaisesti pitää toimia huopakatolla, ettei vahingossa riko huovan pintaa. Lunta tai jäätä ei saa huopakatolta yrittää poistaa jääturalla, koska sillä saa lähes varmasti lyötyä reiän katteeseen, vaikka olisi kuinka varovainen. ■

Meiltä myös personoidut tuotteet varainhankintaan!

Lakritsit, makeiset ja
marmeladit jo vuodesta 1906.

www.kouvolanlakritsi.fi

myynti@kouvolanlakritsi.fi • puh. +358 (0)5 321 3002
Tehtaanmyymälä: Salpausseläntä 57, Kouvola
Kevään aukioloajat: ma 10-14, ti-pe 10-17, la 10-14, su suljettu
Tarkista kesäaukioloajat verkkosivuiltamme!

Kattoremonttien ja -huoltojen asiantuntija

Paikallinen kattotiimi palveluksessasi Kymenlaaksossa

- ✓ Kuntokartoitukset
- ✓ Kattooremontit
- ✓ Ränniremontit
- ✓ Huoltopalvelut ja kattoturvatuotteet
- ✓ Tiilikaton pinnoitukset
- ✓ Katon vuosihuoltosopimukset
- ✓ Aurinkopaneelit

p. 020 7959 750 / kymenkattokeskus.fi

Teksti: Elina Salmi

Salaojitus pitää talon jalat kuivina

Salaojajärjestelmän tarkoitus on huolehtia siitä, ettei maaperästä pääse rakennukseen kosteutta. Jos kellarikerroksen seinät ovat kosteat, voi epäillä, ettei järjestelmä toimi kunnolla. Mikä silloin avuksi?

Salaojan oikea toiminta on rakennuksen ja siinä asuvien ihmisten hyvinvoinnin kannalta kriittisen tärkeää, muistuttaa erityisasiantuntija **Juha-Ville Mäkinen** LVI-Tekniset Urakoitsijat ry:stä.

– Salaojilla kuivatetaan maata talon ympärillä. Jos salaojajärjestelmä ei toimi kunnolla tai sitä ei ole lainkaan, voi kosteus aiheuttaa helposti ongelmia talon rakenteissa tai sisäilmassa.

Salaojajärjestelmän tarkoitus on ohjata maassa oleva vesi pois perustusten luota. Se myös varmistaa tarvittaessa sen, ettei pohjavesi pääse nousemaan liian lähelle alapohjaa. Oikein asennetun ja huolletun salaojaputkiston tekninen käyttöikä on noin 30–40 vuotta.

Salaojitus tehdään rakennuksen ympärille siten, että maahan asennetaan ohuehko, pehmeästä muovista tehty putki, jossa on pieniä reikiä. Maaperästä tuleva vesi pääsee putkeen ja valuu sitä pitkin perusvesikaivoon. Talon nurkilla on – tai pitäisi olla – salaojakaivot, joiden kautta voi myös tarkastaa putkiston toimintaa ja puhdistaa sitä. Järjestelmästä vesi va-

luu perusvesikaivoon ja siitä joko avo-ojaan tai kunnan sadevesiviemäriin.

Salaojan tukkeutumista ei välttämättä huomaa

Vanhemmista taloista salaojitus tai vähintäänkin tarkastuskaivot saattavat puuttua kokonaan. Salaojitus on myös voinut aikojen saatossa tukkeutua käyttökelvottomaksi. Putkia ei välttämättä ole aikanaan suojattu niin, etteivät kasvien juuret tai hienojakoinen savi tai hiesu pääsisi putkeen. Putkeen päässyt hienojakoinen aines kovettuu kuivuessaan putken seinämiin eikä sitä saa sieltä pois millään järkevällä konstilla.

– Hankaluus on usein siinä, ettei salaojan toimimattomuutta välttämättä huomata helposti, koska siitä ei aiheudu tulvia tai vastaavia pihamaallem. Kosteutta ilmaantuu rakenteisiin, mutta tilanne ei muutu mitenkään dramaattisesti. Jos esimerkiksi astianpesukoneen letku poksahtaa, niin tilanne huomataan heti, toteaa Mäkinen.

– Jos maaperä on kosteaa ja kellarin

sisäseinissä on kosteutta, voi perustellusti epäillä, ettei salaojitus toimi. Jos järjestelmässä on tarkastuskaivot, on salaojituksen tarkastaminen onneksi hyvin yksinkertaista. Kaivoon kaadetaan pari ämpärillistä vettä ja jos vesi jää sinne makaamaan, on putkisto todennäköisesti tukossa. Jos taas kaivoja ei ole lainkaan, niin kaivaisin putkiston esiin jostakin kohdasta ja tutkisin kunnan.

Salaojaremonttiin tarvitaan kaivinkone ja osaava putkiurakoitsija

Kun salaoja tukkeutuu eikä enää vedä kunnolla, on se uusittava. Silloin koko talon ympäristö kaivetaan auki niin syvälle, että putkisto voidaan asentaa talon anturan alapuolelle. Ei paljoakaan auta, jos salaoja kulkee kellarikerroksen puolivälissä, koska silloin vettä kertyy putken alle ja sieltä se voi pyrkiä kellariin sisälle.

Jos talossa on käyttökorkea kellari, niin kaivettavaa riittää hyvinkin 2,5–3 metriä, jopa enemmän. Jos taas talossa on pelkkä sokkeli, niin silloin

putken asennussyvyys on hyvässä lykyssä alle metri. Olennaista kuitenkin on, että hartiavoimin ja lapion kanssa ei kaivantoa kannata yrittää tehdä. Paikalle tarvitaan siis vähintään pieni kaivuri ja alan ammattilainen.

Lisäksi urakkaan pitää saada asiansa osaava putkiurakoitsija. Häntä tarvitaan tekemään kaadot oikein, jotta uusittu putkisto sitten todella toimii. Samalla voi saada hyviä vinkkejä siitä, onko alueella esimerkiksi radonia ja tarvitaanko erillistä putkistoa tuulettamaan se pois talon läheltä. Myös kunnan rakennusvalvonta osaa siinä asiassa auttaa.

Kun kaivanto on tehty ja kaadot kunnossa, asennetaan putkisto ja tarkastuskaivot. On tärkeää, että putket suojataan suodatinkankaalla, ettei niihin pääse kasvamaan juuristoja tai valu hienojakoista ainesta. Lopuksi kaivanto täytetään hyvin vettä läpäisevällä maa-aineksella.

Jos itsellä ei ole tiedossa hyvää ja työnsä reilusti hinnoittelevaa maansiirto- ja putkiurakoitsijaa, kannattaa pyytää muutamalta tarjoukset. Silloin saa vertailukelpoista tietoa urakan

Kellarikerroksen ilmanvaihto kuntoon

Vanhemmissa ja erityisesti rintamamiestaloissa on monesti kellar, jota ei ole alun perin tarkoitettu asuinkäyttöön. Kun ne on sitten vuosien kuluessa hyödynnetty asuin- tai harrastetilana tai kellarin on rakennettu vaikkapa sauna, on tilan käyttötarkoitus muuttunut.

– Kellarikerroksen ilmanvaihtoa pitää tarkastella osana koko rakennusta ja kokonaisuutta. Silloin on selvää, että kellarikerroksen ilmanvaihdon pitäisi olla yhtä lailla suunniteltu kuin se muukin talo – kyse on kuitenkin sisäilmasta ja sitä kautta asukkaiden terveydestä, sanoo erityisasiantuntija Juha-Ville Mäkinen LVI Tekniset Urakoitsijat ry:stä.

– Kellarin käyttöön vaikuttaa asiaan eli onko se aidosti asuinikäytössä vai onko siellä esimerkiksi teknisiä tiloja tai sauna.

Alun perin kellarin on virallisesti voinut olla tuulettuva alapohja, jossa on korkeutta ja jonne on huoltoluukku. Koska se ”huoltoluukku” on sattunut olemaan täyskorkea ovi ja kellarin johtaa valmiiksi portaat, niin sinne on innostuttu tekemään ”man cave”-tyyppinen viihtymistila. Niissä tilanteissa kellarin ilmanvaihtoa ei ole kukaan koskaan ihmeemmin suunnitellut.

Ilmanvaihtotöihin tarvitaan usein rakennuslupa

Ilmanvaihtoon liittyvät muutostyöt edellyttävät hyvin usein rakennuslupan. Jos tehdään riittävän suuri tai ratkaisevan kokoinen korjaustoimenpide, niin sille on haettava lupa. Silloin ilmanvaihto pitää suunnitella, toteuttaa ja hyväksyttää voimassa olevan asetuksen mukaisesti. Töillä pitää olla nimetty suunnittelija, joka hyväksyttää mitoitus- ja rakennusvalvonnassa niin, että kaikki tulee varmasti tehtyä oikein.

– Kellarin ilmanvaihto voidaan rakentaa tai korjata omana osanaan. Useasti saatetaan joutua rakentamaan ilmanvaihtokanavistoa tai koneellinen ilmanvaihto. Molemmat on tuki täysin mahdollista rakentaa olemassaoleviin tiloihin.

– Kannattaa tietysti käydä keskustelu paikallisen rakennusvalvonnan kanssa, pitääkö koko talon ilmanvaihdon tehdä samassa yhteydessä jotakin.

Korvausilmareittien oltava kunnossa

Jälkikäteen rakennetut saunatilat muodostavat oman haasteensa, jos saunaa rakennettaessa ei ole tajuttu, että ilman pitäisi sielläkin vaihtua. Yksi pelastus on, jos saunaan on asennettu puukiuas. Sille on pitänyt rakentaa hormi ja sen kautta kylpemisen aiheuttama kosteus poistuu rivakasti.

Jos on ostamassa kyseisenlaista taloa, ei koskaan voi olla varma siitäkään, onko vedeneristykset tehty oikein ja ovatko ne kunnossa. Kannattaa siis varautua siihen, että niitä joutuu uusimaan.

Vanhemmissa taloissa on useimmiten painovoimainen ilmanvaihto. Jotta se toimisi oikein, on oleellista, että korvausilmareitit ovat kunnossa. Valitettavasti ne on joskus vanhoissa taloissa ymmärtämättömästi tukittu ja siitä voi aiheutua sisäilmaongelmia. Taloon myös syntyy helposti se kuuluisa ”mumolan haju”.

On siis ehdottoman tärkeää, että korvausilma-aukot ovat kunnossa. Jos ne on joko tapetoitu piiloon tai tukittu vanhoilla villasukilla – sellaista on nähty – pitää ne tietysti ottaa esiin pikimmiten. Se on hyvä teko talolle ja omalle hengitysilmalle. Jos ei itse ole varma asioiden toimivuudesta, on hyvä pyytää ammattilaista tarkastamaan asia ja neuvomaan tarvittaessa.

hinnasta ja voi valita mieleisensä.

Samalla kaivamisella lisäeristys kellarin ulkoseiniin

Jos salaojan joutuu uusimaan, kannattaa tietysti samalla uusia kellarin tai sokkelin ulkopuolinen eristys. Ul-

koseinässä voi hyvinkin olla vanhaa jotakin taatonaikaista tervapahvia, jonka parasta ennen -päivä oli jo 80-luvulla.

Kellarin seinään asennetaan vähintään patolevy suojamaan rakennetta. Myös lämpöeristystä voi lisätä. Markkinoilla on esimerkiksi kellarin ulkoseiniin tarkoitettu eristelevy,

luotettava kumppani

- Hulevesiviemäröinti, vesijohdot, viemärit
- Salaojat
- Putkistokuvaukset
- Pihakiveykset
- Piha- ja puutarhasuunnittelut
- Maisemoinnit
- Koneurakointi
- Auraukset, hiekoitukset ja harjaukset

Tomi Nuotio 044 088 0164

Kai Nuotio 040 539 5172

www.kauhajakuoppa.fi • info@kauhajakuoppa.fi

Kauha ja kuoppa

KUINKA TUTKITUTTA KAIVOVESI?

HAE KYMEN YMPÄRISTÖ-LABORATORION KAIVOVESIKASSI

LUE NÄYTTEENOTTO-OHJE JA OTA NÄYTE

TÄYTÄ NÄYTTEEN MUKAAN LÄHETE

PALAUTA NÄYTE 24 TUNNIN SISÄLLÄ LABORATORIOON

Tiedätkö mitä juot?

Kymlab

KYMEN YMPÄRISTÖ-LABORATORIO OY

(05) 544 3300

info@kymmlab.fi

www.kymmlab.fi

Patosillantie 2, 45700 Kuusankoski

” Kun kaivanto on tehty ja kaadot kunnossa, asennetaan putkisto ja tarkastuskaivot.

joka on yhtäaikaa sekä patolevy että lämpöeriste.

Jos on epäselvää, tarvitaanko maa-perästä tai muusta syystä riippuen vielä esimerkiksi bitumisively, kannattaa keskustella asiasta kunnan rakennusvalvonnan tai paikkakunnan olot tuntevan, osaavan ammattilaisen kanssa. Koska keskivertoasujal-

le salaojaremontti tulee seuraavan kerran vastaan toivon mukaan vasta kymmenien vuosien kuluttua, ei remonttia tehdessä kannata ylettömästi pihistellä. Vähän kalliimpi, mutta samalla laadukkaampi materiaali on pitkässä juoksussa yleensä hintansa väärti eikä ero päivää kohti laskien tule olemaan edes sentin osia. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kesästä kaikki irti

Mikä on kesän paras paikka viihtymiseen? Tietysti oma piha! Tulevana kesänä lekotellaan lepotuolissa auringonpaisteessa ja nautitaan aamukahvit terassilla keskellä kukkaloistoa. Mukaan mahtuu myös yhteisiä pihapelejä ja illan kiireettömiä grillaushetkiä.

Kun kesä on lyhyt ja säilyttää vaihteleva, aurinkoisista päivistä ja leudoista illoista halutaan ottaa irti sitäkin enemmän. Ja se myös näkyy, kun katsoo kotipihoille: laajoilta terasseilta saattaa löytyä jo sisätiloihin verrattavia oleskeluryhmiä, hyvin varusteltuja kesäkeittiöitä, tunnelmaa tuovia ulkotulvia ja muita mukavuuksia.

Pihoilta toivotaan monipuolisia oleskelumahdollisuuksia sekä arkea hyödyttäviä tiloja ja toimintoja, toteaa myös hortonomi AMK, rakennusarkkitehti **Jenna Pelttari**. Vaikka tiivistyvissä kaupungeissa pienet tontit ovat tyyppillisiä, niillekin halutaan hänen mukaansa mahdollistaa mahdollisimman paljon.

– Toiveet ja tarpeet ovat toki erilaisia asukkaista riippuen. Lapsiperheet toivovat avointa leikkitilaa ja tallesta kestäviä kasveja etenkin jos leikki-paikkaa ei ole aivan lähellä.

Koronapandemian jälkeen pihatoi-veissa ovat Pelttariin mukaan koros-

tuneet mahdollisuudet etätyöskente-lyyn omalla pihalla, mutta myös työpäivien aikaisten taukojen viettäminen ja työstä palautuminen.

– Katetut ja lasitetut terassit ovat monen toiveissa. Ja vastaavathan ne hyvin toiveisiin asuintilojen laajen-tamisesta kohti ulkotiloja, hän lisää.

Lisäksi terassikautta pidennetään esimerkiksi lasitetuilla terasseilla ja erillisillä kesähuoneilla. Terasseihin yhdistetyt uima- ja porealtaat tuovat arkeen puolestaan luksusta ja lisäävät hyvinvointia.

Pihalla kokkaaminen on monipuolistunut

Ruokailu ja ruuan laittaminen ulko-na ovat olennainen osa Suomen ke-sää. Pelttari toteaa grillin kuuluvan lähes jokaiseen pihaan, mutta siihen ruuanlaittopisteiden yhteneväisyy-det jäävätkin.

– Toisille riittää oman perheen pää-luvun mukaan mitoitettu ruokapöytä,

kun taas toiset toivovat suunniteltua tilaa myös vieraiden kestitsemiseen.

Kirjo näkyy hänen mukaansa myös siinä, millaisia ruuanlaittotoimintoja pihalle halutaan toteuttaa. Toiset toivovat hyvinkin kattavasti varusteltua kesäkeittiötä josta löytyy säänsuojaa, vesipiste ja sähköt, laskutasoja, piz-zauuni, savustin ja muutama erilai-nen grilli.

– Toisille taas riittää grilli, joka on in-tegroitu kivasti osaksi muuta pihaa ja maisemoitu esimerkiksi säleikkösei-nällä tai valjastettu osaksi baaripöytää.

Pelttari kertoo nuotiopaikkojen ja ulkotulien tulleen myös osaksi yhä useampaa omakotitalon pihaa.

– Niitä toivotaan osin perinteiseen makkaranpaistoon mutta myöskin laajempaan ruuanlaittoon.

Nuotiopaikka voi olla luonnonki-vistä kasattu, matala ja maanvarai-nen tai esimerkiksi korkeampi, jalal-linen rakennelma, jonka keskellä on paikka tulelle ja ympärillä ruoanlai-toon soveltuvat paistotasot.

Terassit olennainen osa pihalla viihtymistä

Pelttari toteaa terassien olevan oleel-linen osa pihoja ja niillä oleskelua. Lähtökohtaisesti ne mielletään puus-ta valmistetuiksi ja sijaitsevan olo-huoneen oven välittömässä läheisyy-dessä.

Todella usein talopakettien muka-na tulevat terassit ovat liian pieniä niille kaikille toiminnoille, joita te-rasseille halutaan sijoitettavaksi, hän huomauttaa.

– Terasseille toivotaan sijoitetta-vaksi ruokapöydät sekä sohvakalus-tot ja usein myös porealtaat. Moni asiakas toivoo yhdessä tasossa olevaa ja isoa terassia, joka lisäksi kiertää ta-loa ovelta ovelle.

Oman kokemuksensa pohjal-ta Pelttari kuitenkin ehdottaisi itse usein monimuotoisempaa toteutus-ta.

– Terassit ovat usein kalleimpia pi-han rakenteista, joten suunnittelen

terassit siten, ettei niissä ole hukka-neliöitä, vaan jokainen neliö hyö-dyntää joko suunniteltua oleskelua tai muuta toimintoa tai toimii välttä-mättömänä kulkutilana.

Puun sijaan terassi voikin olla esi-merkiksi kivistä valmistettu ja useas-sa eri tasossa. Omissa suunnitelmis-saan Pelttari kertoo jakavansa mie-llellään oleskelualueet erilaisiin tiloi-hin, joita erottaa sitten toisistaan ta-soeroilla tai rajaavilla rakenteilla ku-ten seinämillä tai istutusalueilla.

Kasvien leviäminen ja hoidon tarve huolettavat

Kasvillisuus luo pihan tunnelman, painottaa Pelttari. Hän kuvailee kas-vien olevan ikään kuin pihan vaate-teet, jotka vaihtavat muotoaan vuo-denajan mukaan ja joiden avulla voi-daan ilmentää omaa tyyliä. Sen mu-kaisesti kasvillisuus jakaakin myös paljon mielipiteitä:

- Joillain asiakkailla on pitkä lis-ta kasveista, joita haluavat tai mitä eivät missään nimessä halua pihal-leen, hän kertoo.
- Kestosuosikkeja vuodesta toi-seen ovat perinteiset pionit, hortensiat ja syreenit. Inhokkeina tuntuu usein olevan keltaiset kukat, ”mum-molan” perinneperennat, piikikkäät pensaat sekä voimakastuokuiset kasvit.
- Pelttari toteaa asiakkaiden olevan tänä päivänä myös yhä useammin valvautuneita. Esimerkiksi kasvien

hallitsematon leviäminen luontoon ja hoidon tarve huolestuttavat useita. Monet ovat myös jo tietoisia ilmas-tonmuutoksen aiheuttamista haas-teista kuten luontokadosta ja kasvi-taudeista.

Kasvillisuustrendinä monimuotoisuus

Nykyisin harvempi kaipaa itselleen minimalistista pihaa, jossa myös kasvillisuus olisi harvalajista.

- Kasvillisuuden osalta pihaille toivotaan nykyään enemmän mo-nimuotoisuutta ja kerroksellisuutta, iloitsee Pelttari.
- Hyvässä nosteessa on niin sanot-tu dynaaminen istutus, jossa kasvit sijoitetaan istutusalueelle ryhminä hieman sokin sokin ja heinäkasveilla on suuri rooli. Mutta myös perintei-nen rivi-istutus toimii yhä.
- Hän kertoo myös niittyjen löytä-neen tiensä omakotitalojen pihoihin. Niittyjen avulla voidaan lisätä luon-non monimuotoisuutta ja vähen-tää hoidettavan nurmialueen mää-rää. Erilaisten vesielementtien, kuten koristelampien tai suihkulähteiden, hän puolestaan arvioi olevan vähene-mään päin.
- Ne vaativat hoitoa ja lähtökoh-taisesti suurin osa asiakkaista toivoo helppohoitoista pihaa. Tokikin ve-sielementti voi olla niinkin vähäinen kuin pieni vettä pulppuava koriste-figuuri. Mutta kyllä osa toivoo edel-leen pihalampia ja puroja.

Puutarhan kevät alkaa Viherpisteeltä!

Siemenet, taimet, mullat, lannoitteet, ruukut - kaikki mitä puutarhaasi tarvitset! Myös ruukkukukat ja viherkasvit

Tervetuloa palvelevaan puutarhamyymälään!

Pihasuunnittelu ja neuvontakäynnit: hortonomi Jenni Paavola!

Kuusankosken Viherpiste

Avoinn
ma-pe 9-18
la 9-16
su 10-16

Kauppatori 1
(vanhan torin laidalla)
P. 045 7881 5612
www.viherpiste.fi

KOUVOLA

Tilaa nuorten työpaljalta apua pihatoihin, muuttoihin ja kuljetuksiin. Pajoilla tehdään myös huonekalujen kunnostusta, tekstiili-töitä ja verhoilua.

Tervetuloa herkuttelemaan Kahvila Viitakumpuun ja Kahvila NuortenPaikkaan! Kahviloistamme tilattavissa herkulliset leivonnaiset juhliin ja tilaisuuksiin.

TYÖPAJAT:
Spiraali
Paperitehtaantie 10, Myllykoski
p. 020 615 5802

Viitakumpu
Viitakummuntie 2, Kouvola
p. 020 615 8180
Kahvila p. 020 615 9279

Kahvila NuortenPaikka
Kouvola
Kouvola p. 020 615 6634

www.kouvolannuortentyopajat.fi

Puut tuovat pihalle kaivattua auringonsuojaa

Pidempien hellejaksojen yleis-tyminen kasvattaa myös au-ringonsuojan tarvetta pihoi-le. Jenna Pelttari harmittelee monien asiakkaiden kuitenkin yhä kokevan puut enemmän roskaavaksi riesaksi kuin ilok-si ja hyödyksi.

- On tyyppillistä, että uudis-kohteet sijaitsevat asuinalueil-la, jotka on perustettu pellolle tai vastaavasti ovat olleet jos-kus puustoista aluetta, mut-ta kaikki puut on kaadettu hel-pomman rakennettavuuden vuoksi.
- Hän toteaa näiden avointen asuinalueiden olevan helle-kausilla usein läkähdyttävän kuumia ja toisaalta äärimmäi-sen tuulisia.
- Puut olisivat avainasemas-sa luomassa viileämpää mik-roilmastoa ja tuomaan suojaa. Lisäksi koen puiden tuovan korvaamattoman lisän viihtyi-syyden kokemiseen.
- Onneksi valoa on näkyvissä tunnelin päässä. Pelttari ker-

too, että uusien asuinalueiden kaavamääräyksissä huomioi-daan usein puiden tarpeelli-suus. Se näkyy suoraan mää-räyksinä puiden määrissä.

- Myös uusi sääntö ”3-30-300” on osaltaan avuksi var-mistamaan riittävää kaupun-kivihreän määrää, hän kiitte-lee.
- Säännön mukaan jokaises-ta asunnosta pitäisi näkyä vä-hintään kolme puuta, kaupun-ginosan latvuspeittävyys pitäisi olla vähintään 30 % ja lähimmälle viheralueelle pitäi-si olla matkaa enintään 300 metriä.

Haastateltava toimii yrit-täjänä riihimäkeläisessä Pi-haus Oy:ssä, jonka toimialaa ovat pihojen ja viheralueiden suunnittelu-, rakentamis- ja hoito- sekä kunnossapitopal-velut. Pihaus Oy on Maisema-suunnittelijat ry:n sekä Viher- ja ympäristörakentajat ry:n jä-senyritys. ■

Freepik

Teksti: Elina Salmi

Julkisivu siistiksi ja kauniiksi

Ajan saatossa talon julkisivu alkaa näyttää nuhjuiselta ja väsähtäneeltä. Maalikin saattaa olla kulunutta. Talon kasvojenkohotukseen on onneksi monia keinoja riippumatta siitä, millä materiaalilla se on verhoiltu.

Jos talon julkisivu on nuhjuinen – siinä on ehkä likaa, mahdollisesti homepilkkuja tai ympäristöstä tullutta pölyä – mutta maalipinta on vielä suhteellisen hyvässä kunnossa, voi talon ulkonäköä kohentaa pesemällä.

– Rautakaupat myyvät julkisivun pesuun tarkoitettuja aineita lukuisilta eri valmistajilta. Ohjeiden mukaan käytettynä ne ovat turvallisia aineita ja harjaamalla voi vielä tehostaa aineen vaikutusta, kertoo maalausalan yrittäjä ja Tampereen Maalarimestariyhdistyksen puheenjohtaja **Kai Partanen**.

– Pehmeä harja ja normaalilla vedenpaineella toimiva puutarhaletku on hyvä yhdistelmä. Painepesuria en suosittele, koska silloin vesi tulee niin kovalla paineella, että se saattaa tunkeutua rakenteeseen. Kannattaa noudattaa suojausohjeita tarkasti. Silmien suojaaminen on

erityisen tärkeää.

Pesu puhdistuskeinona sopii kaikenlaisille julkisivun pinnoille – puulle, tiilelle, rappaukselle ja vaikkapa karaattilevyille.

Karaattilevyä ei muutenkaan ole tarkoitettu maalattavaksi, joten sille pesu on oikeastaan ainoa toimiva kunnossuunnitelma.

Pesuun sopiva sää on varjainen tai kuiva pilvipouta eikä hentoinen sadekaan haittaa. Auringossa pesuun tarkoitettu aine saattaa kuivua liian nopeasti eikä se tee pinnalle hyvää.

Esikäsitellyssä ei parane oikaista

Jos talo on joka tapauksessa tarkoitus maalata, on pesu rappaukselle ja tiilipinnalle yleensä riittävä keino pinnan puhdistamiseksi ennen maalausta. Jos pinta ei ole kovin likainen, voi pelkkä harjaus kovalla katuhar-

jalla riittää esikäsitteilyksi. Pääasia on, että kivipinnasta saadaan irtolika pois.

Iso osa suomalaisista omakotitaloista on puuverhoiltuja ja monet ovat omakohtaisesti tutustuneet sellaisen maalaamiseen esimerkiksi talokoolaisena. Puupinnan maalaaminen on siis useimmille tuttua. Joitakin niksejä toki puuverhoilun maalaamisessakin on.

– Jos vanha maalipinta on kunnolla kiinni pohjassaan, niin ei sitä tarvitse ruveta irrottamaan. Riittää, että kaikki irtoava aines skrapataan irti siihen tarkoitettulla työkalulla, muistuttaa Partanen.

Hiekkapuhallus puolestaan on hänen mukaansa järeä toimenpide, joka on jätettävä suosiolla ammattilaiselle. Talon pinnassa voi nimittäin olla haitta-aineita – kuten asbestia tai lyijypitoista maalia – jotka on käsiteltävä oikealla tavalla ja ammattilainen

tietää, miten se tehdään.

Varmista rakennusvalvonnasta, onko värin valinnalle rajoituksia

Ennen kuin voi laittaa pensselit heilumaan iloisen talkooporukan kanssa, on vielä hoidettava muutama asia. Ensimmäiseksi täytyy tietysti korjata laudoituksessa lahovauriot ja vastavat sekä hankkia riittävä määrä maalia.

On myös hyvä selvittää kunnan rakennusvalvonnasta, onko asuinalueelle määritelty, millä värillä talon voi maalata. Muuten voi käydä niin, että homman saa tehdä kahteen kertaan, kun joutuu maalaamaan talon kokonaan uudelleen hyväksytyllä värillä.

Jos talon väri ei vaihdu ja vanha maalipinta on pääosin hyväkuntoi-

nen, voi huoltomaalata vain pienemmän alueen.

– Sitä ei kannata yrittää tehdä paikamaalauksena, sillä lopputulos on väistämättä kirjava. Aurinko muuttaa ajan kanssa seinän väriä ja vaikka vanhat värinumerot olisivatkin tallessa, ei uusi maali koskaan ole tismalleen samanvärinen. Kannattaa siis sellaisessa tapauksessa maalata koko seinä, jolloin lopputulos on kaunis ja siisti.

Öljymaalia vain öljymaalin päälle, punamultaa vain punamullan päälle

Miten sitten saa selville, millä maalilla talo on aiemmin maalattu ja millaista maalia sen päälle voi sutiä, ellei ole tiedossa, mikä se aiempi maali mahtaa olla? Alla on lyhyt opas siihen, miten maalit voi erottaa toisistaan. Jos haluaa pelata varman päälle, on maalitehtailla maksullinen analyysipalvelu, jonne voi lähettää näytteen seinässä olevasta maalista.

Pääsääntö on, että nykyaikaiset vesiohenteiset maalit käyvät käytännössä kaikille pinnoille. Öljymaalia voi käyttää vain öljymaalilla maalatun pintaan. Samoin punamulta on varmint huoltomaalata vain punamullalla. Kuullotteet voi huoltomaalata samantyyppisellä kuullotteella tai peittävällä maalilla.

Muuten on pitkälti makuasia, haluaako käyttää vesiohenteista vai öljymaalia. Vesiohenteinen on jonkin verran helpompaa työstää. Se myös kuivuu nopeasti, joten seuraavan kerroksen maalaamiseen pääsee sukkelammin.

Monet vannovat öljymaalin nimeen. Jos on varma siitä, että seinässä oleva maali on öljymaalia, niin toki siihen uusi kerros samaa tavaraa on oivallinen valinta. Kannattaa ottaa huomioon, että öljymaali kuivuu hitaasti, joten urakka kestää pidempään. Välineet on pestävä liuottimella, jos ne haluaa pestä. Usein välineet menevät poisheittokuntoon koko talon maalauksessa, joten työlääseen liuotinpesu-urakkaan ei välttämättä kannata ryhtyä.

Pensselit heilumaan!

Sitten päästäänkin jo itse asiaan eli talon maalaamiseen.

– Vuori- ja nurkkalautoja ei tarvitse irrottaa, jos niitä ei tarvitse uusia muista syistä. Jos ne uusitaan, niin silloin kannattaa tietysti maalata ne irrallaan ja töpöttää viimeiseksi paikalle laitettujen lautojen naulankannat piiloon, sanoo Partanen.

– Kannattaa myös varautua siihen, että kun talossa on uusi hieno maalipinta niin seinässä kuin vuorilau-doissakin, niin ikkunoiden puitteet saattavat näyttää väsähtäneiltä. Kannattaa siis varautua maalaamaan nekin.

Puuverhoiltuun pintaan paras työväline on nimenomaan talon maalaamiseen tarkoitettu pensseli. Rapatun pinnan maalaamiseen voi harkita maaliruiskun käyttämistä – var-

sinkin jos pinta on rakenteeltaan kovin karkea ja röpyliäinen. Silloin täytyy tietysti esimerkiksi ikkunat suojata huolella.

– Hienorakenteisempi rappaus-pinta on mahdollista maalata pitkäkarvaisella telalla. Rapatuille pinnoille sopivat kiviseiniin tarkoitettut maalit. Niitä käytetään myös puuverhoillun talon betonisokkelia maalattaessa.

Tiilipinta on verhoilumateriaalina kaikkein kestävin ja sen kohentamisessa auttaa yleensä pelkkä pesu. Vettä tosin kuluu, koska erityisesti kahitiilet imevät vettä reippaasti.

– Tiilipinnankin voi tuki maala-ta, mutta jos talo on tehty tiilestä, niin se on tehty syystä. Jos tiilisei-nän maalaa, niin talosta tulee hel-posti keinotekoisen näköinen, koska yleensä laastisaumat ovat eriväriset ja se kontrasti maalattaessa mene-tetään. Joskus halutaan maalata kui-tenkin esimerkiksi ovisyvennys vaa-lemmaksi.

Jos päättyy maalaamaan tiilitalon, löytyy markkinoilta tiilelle tarkoitettuja maaleja.

Muista oma ja talkoolaisten työturvallisuus

Paras maalaussää on varjoinen tai kuiva pilvipouta. Auringossa maali-pinta kuivuu liian nopeasti eikä tartu kunnolla alustaan, vaan jää helposti kalvoksi pinnalle ja alkaa sitten het-ken päästä lähteä liuskoina irti.

Jos urakkaan ryhtyy itse, pitää tie-tysti muistaa työturvallisuus. Tik-kaat on huonoin mahdollinen ”teli-ne”, sillä vahinkojen vaara on todella suuri. Rakennuskonevuokraamosta voi vuokrata pienen, auton perässä vedettävän henkilönostimen. Se on oikein käytettynä hyvin turvallinen laite, sillä jos laite ei ole tukevasti ta-sapainossa, se ei yksinkertaisesti toi-mi. Joka tapauksessa korissa olijalla pitää olla asianmukaiset turvavarus-teet eli vähintään turvaköysi ja -val-jaat.

Rakennuskonevuokraamoista saa myös asianmukaisia, määräykset täyttäviä telineitä. Itse ties mistä jäte-laudasta rakennetut telineet eivät ole sellaisia ja jos vahinko sattuu, niin erittäin todennäköisesti vakuutus ei vahinkoa kata.

Jos maalaa talon talkoilla, kannat-taa ottaa talkoolaisia varten talkoo-vakuutus. Tietysti pitää huolehtia sii-tä, että jokaisella on suojavarusteet eli vähintäänkin suojalasit ja hans-kat.

Jos ei halua käyttää koko kesälo-maansa talon kimpussa hikoillen tai henkilönostimen korissa keikkuen, voi työn aina teettää ammattilaisella. Silloin on suositeltavaa käyttää asi-ansa osaavaa ja velvoitteensa täyttä-vää ammattilaista. Ovelta ovelle kau-pustelijoiden houkutuksiin ei pidä langeta.

Haastateltava on toiminut alalla 36 vuotta, on Maalausliike Partanen Oy:n yrittäjä ja Tampereen Maalari-mestariyhdistyksen puheenjohtaja.■

Inkeröisten Raudasta:

Seuraa meitä:

SUVI PIHAMULTA 40 L

**5 SK
10€**

**GVK - PUUÖLJYT
1L, 2,7L SEKÄ 9L**

**ESIM:
9L
90€**

**VÄREINÄ:
KIRKAS, HARMAA,
MUSTA, RUSKEA**

MYYMÄLÄSTÄMME LÖYDÄT ESIMERKIKSI:

**Tule tutustumaan laajaan valikoimaamme
ja kysy tarjousta projektiisi!**

KN Inkeröisten Rauta
www.kaakonnaula.fi

Avoimna ark. 8-17, la 9- 13
Meijerinkuja 2, 46900 Inkeroinen
Puh. 057 445 290, info@kaakonnaula.fi

**NOUDETAAN/
OSTETAAN**

**METALLI- JA
AUTONROMUT**

MIKEY'S COUNTY CARS OY
041 503 1433 ■ MIKEYS@HOTMAIL.FI

**Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!**
facebook.com/omakotilehti

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kotitalousvähennyksen muutos näkyy arjessa

Erilaisia ostopalveluita käytetään nykyisin laajasti niin vanhustenhoidon tukena kuin helpottamaan esimerkiksi lapsiperheiden arkea. Vuoden alussa voimaan tullut kotitalousvähennys iskee kuitenkin lujaa palveluja tarjoaviin yrityksiin.

Kotitalousvähennys pieneni tuntuvasti vuoden alusta lähtien. Siinä missä remonttitöistä saatavan vähennyksen enimmäismäärä oli aiemmin 2 250 euroa, ja kotitalous-, hoiva- ja hoitotöistä saatavan vähennyksen enimmäismäärä 3 500 euroa, jatkossa näistä kaikista voi saada vähennystä enintään 1 600 euroa per henkilö. Myös vähennysprosentit muuttuivat: jos työn ostaa yritykseltä, aieman 40 % sijaan vähennys on nyt 35 % työn osuudesta.

Monilla toimialoilla uudistus otettiin vastaan pettymyksellä. Kotitalousvähennyksen muutosten todettiin näkyvän suoraan palvelujen kysynnässä. Myös esimerkiksi Omakotiliitto otti asiaan kantaa, muistuttaen remontti-innon hiipumisen voivan johtaa omakotitaloissa korjausrästeihin ja niiden myötä pahimmassa tapauksessa lisävaurioihin.

Kotitalousvähennys onkin ollut tärkeässä

roolissa, ja monet ovat hyödynneet sitä monipuolisesti helpottaakseen arkeaan. Remontti- ja siivouspalveluiden lisäksi kotityöpalveluyrityksiltä hankitaan niin ruoka-ateriapalveluita, pyykkihuoltoa kuin IT-apuakin.

Miten vähennykseen tehdyt muutokset tulevat vaikuttamaan kotityöpalvelua tarjoaviin yrityksiin – ja sen myötä ennen kaikkea asiakkaille tarjottuihin palveluihin?

Ostopalvelut tärkeä osa vanhustenhoitoa

Suomen Kotityöpalveluyhdistys ry:n puheenjohtaja **Eija Lenkkeri** toteaa kotitalousvähennyksellä olevan suuri merkitys heidän alalleen, joka on käytännössä syntynyt vähennyksen ympärille. Hän lisää, että kotityöpalvelua on toki tehty aina jossain muodossa – suurimmalta osaltaan se ei ole vain ollut niin ammattimaista kuin mitä siitä

kotitalousvähennyksen myötä tuli.

– Suurin osa on tietysti siivoamista tai kodin kunnostamista. Sitten on jonkin verran ruoka-ateriapalveluita, tekstiilipalvelua, pyykkihuoltoa ja IT-palveluita, hän kertoo.

Palvelut voivat sisältää myös monipuolista avustamista niin toiminnoissa kotona kuin kodin ulkopuolellakin.

– Käydään kaupassa yhdessä ja esimerkiksi hautausmaalla vanhuksen kanssa. Se on iso juttu vanhukselle, jos ei ole omaisia.

Yrityksiltä ostettujen palvelujen merkitys onkin korostunut erityisesti vanhustenhoidossa. Nykytilanteessa laitoshoidon sijaan ikäihmiset pyrittään usein hoitamaan kotonaan.

– Pyritään siihen, että vanhus voisi asua kotona. Mutta se palvelu, mitä kunnat tuottavat, ei riitä siihen että voi asua kotona. Siihen ostetaan lisäksi muita palveluja, Lenkkeri huomauttaa.

Asiakkaat karsineet tilauksia vähennyksen heikennyttyä

Kotitalousvähennyksen muutos tapahtuikin tilanteessa, jossa monien asiakkaiden palveluntarve on yleisesti kasvussa.

– Nyt kun vähennys on pienentynyt prosentuaalisesti ja yläraja madaltunut, kentällä on tapahtunut jo sitä, että palveluita ostetaan todella paljon vähemmän, Lenkkeri kertoo.

Hän toteaa asian nousseen esille keskusteluissa jäsenyrittäjien ja yhdistyksen hallituksen jäsenten kanssa. Iäkkäiden asiakkaiden lapset ovat jopa ilmoittaneet, etteivät nämä saisi enää ottaa palveluita kustannusten noustua. Esimerkiksi siivoaminen vanhuksen luona on sen sijaan saatettu siirtää lapsenlapselle.

– Yksi yrittäjä kertoi, että nyt ovat ihan lapsiperheet lopettaneet siivouk-

set tai vähentäneet siivouskertoja. Jos on käyty joka viikko, nyt käydään joka toinen viikko tai kerran kuukaudessa.

Jos 4–5-henkisessä perheessä käydään siivoamassa vain kerran kuussa, se myös näkyy arjessa, Lenkkeri huomauttaa. Pahimmillaan se lisää perheenjäsenten kuormitusta ja aiheuttaa eripuraa.

– Kotitalousvähennysoikeutta pitäisi laajentaa niin, että vanhemmat pystyisivät ostamaan lapsille palveluja ja tukemaan arkea.

Vaarana harmaan talouden kasvu

Kotitalousvähennyksen muutoksen aiheuttamat vaikutukset olivat havaittavissa yritysten toiminnassa jo viime vuoden lopussa. Ne osuivat etenkin henkilöstöön.

– Jo silloin kun tuli tieto, että kotitalousvähennys tippuu näin paljon, on annettu lomautusvaroituksia, Lenkkeri kertoo.

Hän kertoo yritysten tehneen viime vuoden puolella enää vain määräaikaisia työsopimuksia ja ryhtyneen myös eläkejärjestelyihin. Jos asiakkaat lakkauttavat sopimuksia tai supistavat ostamiaan palveluita jatkossa samaa tahtia kuin nyt, odotettavissa onkin kylmää kyytiä.

Riskinä on etenkin harmaan talouden kasvu. Lenkkeri toteaa sen näkyvän jo pääkaupunkiseudulla.

– Tehdään pimeästi ja yrittäjiltä kysytään jo, teetkö ilman laskua, puhtaina käteen. Siinä jää tulematta yritysvero, henkilöstöveroa ja myös ALVit jäävät tulematta, hän luettelee.

– Puhuimme jo ennen kuin tämä päätös nuijittiin läpi, että kukaan ei ole laskenut sitä, mikä vaikutus sillä on, kun jää verokertymät tulematta.

Kaikkoavatko pienyritykset harvaan asutuilta alueilta?

Kotitalousvähennyksen muutoksen

koko vaikutukset kotityöpalvelualaan jäävät kuitenkin vielä nähtäväksi. Lenkkeri ounastelee sen johtavan esimerkiksi maaseudulla monien yritysten toiminnan loppumiseen.

– Varsinkin yksinyrittäjät tulevat miettimään vakavasti, että onko tämä enää kannattavaa.

Jos toiminta ei ole kannattavaa tai asiakkaita joudutaan haalimaan pitkän pitäjiä, ei ole enää taloudellista mahdollisuutta pyörittää yritystoimintaa.

Hän peräänkuuluttaa alan yrityksiltä kykyä miettiä, voitaisiinko palveluita muokata tai muotoilla uusiksi vastamaan tämän hetken haasteisiin.

– Varsinkin nämä, jotka tarjoavat kotisiivousta tai joilla on mahdollisuus koti toimestosiivoukseen, ovat laajentaneet ja lähteneet markkinoimaan palveluitaan yrityspuolelle.

Palveluiden merkitys arjessa säilyy suurena

Kun kotitalousvähennystä pienennettiin edellisen kerran vuonna 2020, muutos astui voimaan niin ikään vuoden alussa, muistuttaa Lenkkeri. Hän kertoo vaikutusten olleen tuolloin aluksi samanlaisia kuin tälläkin kertaa: tammi-helmikuussa asiakkaat vähensivät palveluiden ostamista.

– Ei ostettu palveluita ja supistettiin käyntejä. Mutta asiakkaat huomasivat sen, mikä vaikutus sillä oli arkeen, ja sitten tuli maalís-huhtikuu. Yksikin yrittäjä sanoi, ettei ollut ikinä rekrytoinut niin paljon henkilöstöä kerralla, kuin silloin.

Ostopalveluiden merkitys oman arjen helpottamisessa konkretisoituu etenkin silloin, kun niitä ei enää hankita entiseen tahtiin. Lenkkeri toteaa ajan olevan kuitenkin monille taloudellisesti haastava ja hintojen yleisesti nousussa, joten samanlaista ilmiötä ei ole odotettavissa. Pelkona onkin, että jatkossa noita tärkeitä palveluita ryhdytään hankkimaan pimeästi.

Eläkkeensaajan asumistuki

Eläkkeensaajan asumistuen ehdot muuttuvat vuoden 2025 alussa. Suurin muutos on tulojen ja omaisuuden vaikutuksen kasvaminen.

- Tulojen lisäomavastuu nousee 43,5 %:iin tulorajan ylittävästä osasta (aiemmin 41,3 %). Samalla omaisuusrajat laskevat, ja omaisuudesta laskettava tuloprosentti nousee 15 %:iin (aiemmin 8 %).
- Indeksijäädytys jatkuu, eli asumismenoihin liittyvät enimmäismäärät pysyvät samoina kuin vuonna 2024.

Palveluseteli

Palvelusetelin tarkoituksena on lisätä asiakkaan valinnanmahdollisuuksia sosiaali- ja terveyspalveluissa. Hyvinvointialue päättää, ottaako se palvelusetelin käyttöön sekä mihin palveluihin ja missä laajuudessa seteliä käytetään. Hyvinvointialue päättää myös, onko palveluseteli tulosidonnainen vai kaikille käyttäjille samansuuruinen.

Asiakkaalla on aina oikeus kieltäytyä palvelusetelistä. Tällöin hyvinvointialueen on ohjattava hänet muilla tavoin järjestettyyn palveluun. Asiakkaalla ei ole oikeutta vaatia palveluseteliä. Asiakkaan palvelun ja hoidon tarve on arvioitava sekä laadittava palvelusuunnitelma ennen palvelusetelin myöntämistä.

Palvelusetelin arvon tulee olla asiakkaan kannalta kohtuullinen. Maksuttomaksi säädettävistä palveluista ei saa jäädä maksettavaksi omavastuuosuutta.

Sosiaalipalveluja voi saada arvonlisäverottomasti

Jos toimintakyky on heikentynyt esimerkiksi iän, vamman tai sairauden takia, sosiaalihuoltopalveluja on mahdollista saada arvonlisäverottomasti. Toimintakykyarvion tekemiseen ei tarvita lääkärintodistusta. Mahdollisia arvonlisäverottomia palveluja ovat:

1. Kodinhoitopalvelut: siivous, ruuanlaitto, pyykinpesu ja muut päivittäiset askareet
2. Henkilökohtainen avustaminen: pukeutuminen, peseytyminen, lääkehoito ja muiden päivittäisten toimintojen avustaminen
3. Asiointipalvelut: kaupassa käynti, pankkiasiat ja muut ulkopuoliset asioinnit avustajan kanssa tai hänen toimestaan
4. Seurapalvelut: sosiaalista kanssakäymistä, ulkoilua ja muita aktiviteetteja

Lähteet: www.elakeliitto.fi, www.senioriliitto.fi, www.kela.fi, www.stm.fi ■

Eläkettä saavan hoitotuki

Eläkettä saavan hoitotuki on tarkoitettu helpottamaan sairaa tai vammaisen eläkkeensaajan kotona asumista ja siellä tapahtuvaa hoitoa. Tuki korvaa osin myös toimintakyvyn heikentymisestä aiheutuvia kustannuksia. Toimintakyvyn tulee olla heikentynyt sairauden tai vamman vuoksi yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan.

Hoitotuki maksetaan avuntarpeen, ohjauksen ja valvonnan tarpeen perusteella kolmeen ryhmään porrastettuna:

1. Perushoitotuki (84,17 €/kk): Viikoittainen avuntarve tai ohjauksen ja valvonnan tarve henkilökohtaisissa toiminnoissa. Sokealla ja liikuntakyvyttömällä on aina oikeus vähintään perushoitotukeen.
2. Korotettu hoitotuki (183,36 €/kk): Jokapäiväinen aikaa vievää avun tarve useissa henkilökohtaisissa toiminnoissa tai säännöllinen ohjauksen ja valvonnan tarve.
3. Ylin hoitotuki (387,73 €/kk): Ympärivuorokautinen tarve toisen henkilön hoitoon ja valvontaan.

Kesäjuhlan koristelu voi olla runsas tai yksinkertainen. Pääasia, että se henkii kesää juhlan aiheesta ja teemasta riippumatta.

Teksti: Ulla Sirén

Kesä on juhlan näyttämö

Kesä tuo tullessaan valmistumisjuhlat, rippijuhlat, häät, syntymäpäivät, sukokoukset. Monen kalenteri on jo alkanut täyttyä erilaisista juhkakutsuista. Ja oli juhlan aihe tai teema mikä hyvänsä, valoisa kesä on tavalla tai toisella sen ainutlaatuinen näyttämö.

Vietetäänpä juhlaa paviljongissa, hotellissa, laivan kannella, nuorisoseurantatalolla, mökillä tai kotona, kesä sävyttää tapahtuman aina omalla tunnelmallaan. Se voi olla sateen tuoksu, keskiyön auringonpaiste, elokuun kuutamo – jokin luonnon kosketus suomalaiseen kesäjuhlaan liittyy aina, ja se on niin kuin olla pitää. Kesällähän me haluamme juhlaa. Ja juuri siksi, halusimme tai emme, joudumme ottamaan huomioon myös kesän hankaluudet kaiken ihanuuden keskellä.

Typistä ongelmat varautumalla

Ulkona pidettävissä juhlissa kannat-

taa miettiä kaikki alusta alkaen siltä kannalta, että voi sataa tai olla paahdava helle. Tarjoilupöydät on hyvä sijoittaa aina katon alle, mutta juhla-vaellekin pitäisi olla tarjolla suojaa. Telttoja ja katoksia saa vuokrata erilaisista juhlatarvikepalveluista, ellei niitä omista tai saa tutuilta lainaksi. Hyönteisistä voi saada epämieluisaa seuraa varsinkin mökki- ja rantajuhlisiin. Suomalaiset ovat yleensä kokeneita kesäjuhlijoina ja osaavat tarpeen tullen varautua sateeseen ja hyttysiin jo juhliin lähtiessään. On silti kohteliasta auttaa vieraita selviytymään, jos on odotettavissa, että ötököistä on kiusaa. Hyttysavujen ja -kynttilöiden ohella on saatavissa mekaanisia laitteita, joilla niitä voi

karkottaa, ja telttojen viihtyisyyttä voi lisätä käyttämällä niissä hyttysverkoja. Ne eivät vahingoita luontoa, ja puhtaanvalkoiset harsomaiset verhot voivat olla kauniitakin – onhan mahdollista muokata sää- ja hyttysuojat osaksi juhlaa.

Ajoissa mukaan juhlaruuhkaan

Kesä on lyhyt ja siksi tiivis juhla-kausi. Siksi on tärkeää ryhtyä kaikkiin toimiin hyvissä ajoin, sillä monet muutkin haluavat varata samoja palveluja ja tarvikkeita.

Hää- ja juhlasuunnittelukoulutuksen pääkouluttaja **Eija Holmberg-Lehto** neuvoa aloittamaan varaami-

sen ja lähettämään kutsut heti kun se on mahdollista, mielellään jo puoli vuotta etukäteen. Hääjuhlien tapauksessa tilavarauksia täytyy tehdä jopa vuotta tai kahta aikaisemmin. Toisinaan voi olla vaikeaa saada oma juhla mahtumaan suvun ja ystäväpiirin ohjelmaan, koska kesäisiä viikonloppuja on vain rajallinen määrä. Holmberg-Lehto ehdottaa vaihtoehtoa, joka voi olla parempi, kuin miltä kuulostaa.

– Jos kesä näyttää toivottoman tiukalta, kannattaa miettiä syksyä. Se on yllättävän hyvä aika järjestää juhlaa, aikaa ja tilaa yleensä riittää, ja oikealla koristelulla ja valaistuksella syysjuhlista saa todella tunnelmalliset, hän sanoo.

Juhla kotona

- Aloita ajoissa. Lähetä kutsut heti, kun aika ja paikka on tiedossa.
- Suunnittele huolella. Aloita listamalla tärkeimmät toiveet ja tavoitteet.
- Laadi juhla valmisteluille aikataulu ja työjärjestys.
- Päätä juhlatilat ja juhlan aikataulu. Esimerkiksi, käytetäänkö kaikkia kodin tiloja vai osaa niistä; kutsutaanko vieraat yhtä aikaa vain porrastetusti jne.
- Varaa esiintyjät ajoissa ja sovi aina kirjallisesti esitysten hinta, kesto ja aikataulu. Selvitä, tarvitseeko esiintyjä oman tilan esityksen valmistelua ja taukoja varten.
- Varaa ajoissa pitopalvelu ja juhlasuunnittelija, jos haluat käyttää niitä. Jos sinun tarvitsee vuokrata telttoja, katoksia tai pihakalusteita, varaa nekin ajoissa. Monet yhdistykset kuten Martat ja Maa- ja kotitalousnaiset vuokraavat astiastoja ja muitakin juhlatarvikkeita, mutta kesällä niillä on paljon kysyntää, joten toimi ajoissa.
- Suunnittele tarjoilu. Jos et käytä pitopalvelua, mieti, mitä voi valmistaa itse ja mitä kannattaa ostaa valmiina. Jos haluat pitopalvelun, päätä, haluatko sieltä koko tarjoilun vai osan siitä. Pitopalveluilla on erilaisia vaihtoehtoja asiakkaiden tarpeiden mukaan.
- Mieti jo tässä vaiheessa ruokien säilyttämistä – riittääkö kylmä tila, mahtuvatko isot kakut jääkaappiin, missä juomat jäähdytetään ym. Löytöisikö tutuilta lainaksi jääkaappia tai kylmälaukkuja?
- Laske astioiden ja aterimien riittävyys. Arvioi, pitäisikö vuokrata tai lainata niitä lisää tai käyttää osassa tarjoilua kertakäyttöastioita. Tee sama laskenta myös istuimille.
- Mieti, miten tiloista saa mahdollisimman helppokulkuiset ja toimivat isolle joukolle. Usein helpottaa, jos osa kodin arkisista käyttötavaroista ja koriste-esineistä raivataan kokonaan pois juhlatiloista.
- Varaudu juhlapäivän kulkuun. Varaa kukkamaljakoita ja kukkien käärepapereille oma roskakori. Rai-vaa tilaa vieraiden takeille, laukuille, sateensuojille ja vaihtokengille. Päätäkää etukäteen, kuka tarjoaa alkumaljat, kuka huolehtii, että wc-tilat pysyvät siisteinä, kuka katsoo, että noutopöydässä riittää tarjottavaa jne.

- Kaunista tila, toisin sanoen siivoa se. Juhlakoristelu pääsee parhaiten oikeuksiinsa tilassa, joka on puhdas, järjestyksessä ja tarpeeksi väljä.
- Laadi teeman mukainen koristelu, jos juhliissa on teema. Muuten yksinkertaisuus on koristelussakin kauneutta. Yhdenmukaiset pöytäliinat – vaikka tabletit tai lautasliinat – sekä pienet kukka-asetelmat tai led-tuikut tavallisiin juomalaseihin asetettuna riittävät somistamaan kahvipöytiä.
- Hyödynnä luonnonkukkia ja vihreitä oksia!
- Käytä koristelussa ja sisustamisessa ensin mielikuvitusta, sitten vasta rahaa. Jopa roskille ja käytetyille astioille varattavat astiat voi suunnitella hauskan näköisiksi. Hyödynnä vanhoja koreja, paperikasseja ym. ja somista ne juhlan tyylin mukaisesti.
- Lisää itsesi työlistaan! Vaikka päiväsankari olisi joku muu, juhlien laittaja ansaitsee oman ajan laittautumista varten. Merkitse yhteiseen aikatauluun itsesi kannalta tärkeät asiat, kuten kampaajalla käynti ja juhlapuvun hankkiminen – tai vaikka rentoutumis- ja mietiskelyhetki.
- Muista, että täydellisyyteen ei tarvitse yltää. Vieraat eivät tiedä, mitkä tavoitteistasi jäivät toteutumatta. ■

Kesän juhliin astiat ja astiastot edullisesti Ekomaasta!

Parik Ekomaa
Kierrätysmyymälät
Kuusaantie 1, **Kouvola**
Kauppakeskus **Veturi**,
Tervasharjunkatu 1, Kuusankoski
Valtatie 1, **Inkeroinen**

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kroketti on pihapelien klassikko

Kroketin mestaruudesta on mitelty kesästä toiseen monilla pihoililla, enemmän tai vähemmän leikkimielisesti. Ohessa tiivistetty versio Suomen Krokettiliiton koostamista pelisäännöistä tulevan kesän otteluita varten.

Pelialueelle sijoitetaan aloitus- ja maalitolppa, joiden väliin sijoitetaan vapaasti haluttu määrä portteja. Pelin tarkoituksena on kiertää rata omalla pallolla aloitustolpasta maalitolppaan läpäisten kaikki kentän portit oikeassa järjestyksessä ja oikeasta suunnasta. Ensimmäinen pelaaja, joka osuu

pallollaan omalla lyöntivuorollaan maalitolppaan kierrettyään radan, on pelin voittaja.

1. Pelin aloittaja ratkaistaan tarkkuuslyönnillä, jossa pallo yritetään saada sovitusta kohdasta lyödyksi mahdollisimman lähelle lähtötolppaa. Pelaaja, jonka pallo jää lähimmäksi lähtötolppaa, saa ensimmäisenä valita lyöntivuoronsa.
2. Aloituslyönti lyödään enintään 50 cm päästä lähtötolpasta lyöntivurojen määrämässä järjes-

tyksessä mihin tahansa suuntaan pelialueella. Portin saa läpäistä heti aloituslyönnillä. Portti on läpäisty kun pallo on mennyt oikeasta suunnasta kokonaan portin läpi.

3. Jokainen hyväksytty portin läpäisy tuottaa yhden lisälyönnin, joka tulee käyttää välittömästi samalla vuorolla.
4. Jos portti läpäistään väärästä suunnasta, se täytyy läpäistä oikein päin kahdesti ja lisälyönnin saa vain viimeisestä läpäisystä.

5. Pelaajan osuma omalla pallolla toisen pelaajan palloon (krokeeraus) tuottaa pelaajalle mahdollisuuden lisälyöntiin tai krokeaukseen. Lisälyönti tai krokeaus on suoritettava samalla vuorolla.

6. Krokeauksessa pelaaja siirtää oman pallonsa krokeerattuun palloon kiinni ja lyö omaa palloaan siten, että vastustajan pallo kimpoaa pois. Krokatesa pelaaja voi asettaa oman jalkansa oman pallon päälle.

Lähde: Suomen Krokettiliitto

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä
facebook.com/omakotilehti

Ristikon ratkaisu edellisestä lehdestä.

RISTIKKO

Haah-kasta otettu

Koomikko Karri

Kapeikot ITÄMAA

Sanon El ...

IHOKIN

Pal-kin-toja

Muta

naama

"ÄITI"

Paah-tokin

SELLU

Niska-vuoren kaimat

Kalsarit

Kaasu

SATU

anssi

ROINE

Kepponen

Osake-

Sadot

Kerron sulle...

Joissakin Blomqvist

XL 40

Tiedot Väsyä

1/7 Pitää

1/50 Söpö

Eläin Hurma

SOI-TIN -1.

"ÄITI"

Paah-tokin

-ajelu

Eläi-mistä

10-10 Mitäs kaima?

Totala

Iha-nuus

Tre

Tku Osakas

Luu-lemme että..

Mo-nonen

Lyhyt Elvy-tystä

Colt Arina

Elo-kuva-

ALAK

VIHJE

-väli

Järki

Välillä vai-keaa? -koku

Teheran

Namit -1.

Lau-laja

Räp-päri

-housut

Koko-nainen

Oste-tut

Lallin uhri

Ääniä

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

Kuva: Johannes Wiehn

Toimiva vesihuolto ei tapahdu itsestään

Vesi tulee hanasta – vai kuinka? Asia ei ole kuitenkaan aivan niin yksinkertainen. Puhdasta vettä pidetään usein itsestäänselvyytenä, mutta sen eteen tehdään paljon näkymättömiin jäävää työtä.

Vettä on tultava hanasta vuoden jokaisena päivänä, öin ja päivin, ja sen on oltava puhdasta, terveellistä ja raikasta. Sitä varten Kouvolan Veden eriyksiköt ja sen 51 vesihuollon ammattilaista tekevät jatkuvaa työtä.

Asia yllätti aikoinaan myös Kouvolan Veden toimitusjohtaja **Ari Mikkilän**, kun hän tuli töihin vesilaitokselle.

– En olisi uskonut, kuinka paljon joka vesitippa vaatii työpanosta eri ihmisiltä, hän toteaa.

– Teemme kovasti työtä täällä taustalla ja pidämme infran kunnossa, toimitamme puhdasta vettä ja hoidamme jätevedet.

Talousvesi tuotetaan asiakkaille kaikkiaan 13 vedenottamon avulla. Lähes puolet siitä tuotetaan Haukkajärven tekopohjavesilaitoksella, jossa järjestä pumpattu vesi pumpataan imeytysaltaisiin, imeytetään maahan ja kerätään käyttöön erillisten kaivojen kautta. Loput talousvedestä tuotetaan pohjavedenottamoilla ja Pilkanmaan pintavesilaitoksella, jossa vesi puhdistetaan monivaiheisessa prosessissa.

Vaikka esimerkiksi Länsi-Suomessa on kuivina kausina jouduttu pahimmillaan rajoittamaan pohjaveden käyttöä, Mikkela kehuu Kouvolan alueella tilanteen olevan edelleen hyvä:

– Meillä on hyvät varannot ja puhdasta pohjavettä saadaan riittävästi.

Hyvä varautuminen turvaa vedenjakelun

Vedentuotantoa valvotaan jatkuvasti, kertoo Kouvolan Veden tuotanto- ja turvallisuuspäällikkö **Teija Suutari**. Hän kiittelee ammattitaitoista henkilöstöä ja hyviä varautumismalleja, joiden ansiosta myös häiriötilanteisiin reagoidaan ripeästi.

Vaikka suuri runkolinja olisi poikki, asiakkaille vesi toimitettaisiin korvaavia reittejä pitkin. Myös kyberturvallisuus on huomioitu:

– Kyberhyökkäykset eivät ole onneksi arkipäivää, mutta nekin ovat yleistyneet hieman. Meidän vedenottamoiden kaikki järjestelmät ovat automaatio-ohjattuja, Suutari kertoo. Palvelimet, joissa järjestelmät sijaitsevat, on eriytetty verkosta, jotta ulkopuoliset hyökkääjät eivät pääse niihin käsiksi.

Vaikka häiriöiden torjumiseksi tehdään jatkuvaa työtä, Suutari muistuttaa kotitalouksien oman varautumisen tärkeydestä. Vesilaitos järjestää tarvittaessa varavedenjakelupisteitä, mutta vesi on

haettava niistä omilla astioilla.

– Olisikin olennaista, että ihmisiltä löytyisi vähintään yksi juomavesikanisteri tai puhdas, kannellinen ämpäri, jolla hakea vesi.

Jätevesien käsittely murroksessa

EU:n yhdyskuntajätevesidirektiivi kiristää vaatimuksia ravinnepäästöjen ja haitta-ainepitoisuuksien vähentämiseksi. Suutari toteaa tämän tarkoittavan uudistuksia myös vuonna 2012 saneerattuun Mäkikylän jätevesipuhdistamoon, jossa Kouvolan jätevedet käsitellään.

Puhdistamon nykyinen jätevesien käsittelykasiteetti on ollut hyvä, mutta lumien sulaminen keväällä aiheuttaa hetkellisen hulevesipiikin ja kuormittaa järjestelmää. Vaikka sulamisvedet eivät sisällä paljoa puhdistettavaa, vesimäärät itsessään ovat Suutarin mukaan erittäin suuria. Verkostoon päätyessään ne aiheuttavat turhaa energiankulutusta.

– Pisimmillään hulevesiliitra saattaa kulkea verkostossa yli 10 pumpppaamon kautta. Se pumpataan puhdistamoon, vaikka sen oikea paikka olisi imeytää sadevetenä maastoon tai johtaa vesistöön.

Toinen ongelma ovat viemäriin kuulumattomat asiat. Suutari harmittelee puhdistamoon päätyvän paljon biokuormaa, etenkin orgaanista ruokajätettä.

– Se on sellainen, mikä kuuluisi sinne kompostiin tai erilliskerättynä biojätteeseen.

Laaja vesihuoltoverkosto edellyttää kunnossapitoa

Kouvolan Vedellä on vesi-, viemäri- ja hulevesiverkostoa noin 1700 kilometrin edestä, kertoo verkosto- ja rakennuttamispäällikkö **Kari Hirvonen**. Suuri osa siitä on rakennettu jo 1960–70-luvun taitteessa ja kattaa maantieteellisesti laajan alueen.

Korjausvelkaa on siis riittämiin, kuten myös haasteita. Tavoitteena on kuitenkin saneerata tietty määrä verkostoa vuosittain.

– Mikään ei kestä ikuisesti. Verkostoja täytyy huoltaa ja ylläpitää, Hirvonen muistuttaa.

– Talvisaikaan keskitytään enemmän vesimittarivaihtoihin, mutta kesällä kun routa sulaa, tehdään kunnossapitoa, kaivojen uusimisia ja putkiston vaihtoa.

Vesilaitoksen asentajat päivystävät ympäri vuorokauden ja tekevät täsmäkorjauksia ja kun-

nossapitoa, jos verkostossa havaitaan ongelmia, kun taas suuremmat aluesaneeraukset teetetään kilpailuttamalla.

Etäluettava vesimittari mahdollistaa kulutusseurannan

Vuonna 2022 Kouvolan Vesi aloitti mekaanisten vesimittareidensa vaihdon etäluettaviin. Vaihto tehdään alueittain sitä mukaa, kun vanhat mittarit tulevat käyttöikänsä päähän.

– Tarkoituksena on, että siitä jää niin sanottu arviolaskutus ja kerran vuodessa pyydyttävä vesimittarin lukemailmoitus pois. Asiakkaan ei tarvitse lähteä ilmoittelemaan enää sitä vesimittarilukemaa erikseen, kun se tulee meille sähköisenä tietona, kertoo Hirvonen.

Asiakkaita tiedotetaan mittarinvaihdosta tekstiviestitse. Tarkan vaihtoajan voi varata ajanvarausjärjestelmän kautta tai olemalla yhteydessä asiakaspalveluun. Vaikka asiakkaista valtaosa on ollut asiassa aktiivisia, yhteydenottoja toivottaisiin Hirvosen mukaan runsaamminkin.

Etäluettavaan mittariin siirtyneet asiakkaat voivat ottaa käyttöön Vesiportaali-palvelun, jonka avulla kiinteistön vedenkulutusta voi seurata jopa tuntitasolla. Järjestelmä antaa myös hälytyksen, jos vedenkulutus kasvaa poikkeuksellisesti.

Ari Mikkela huomauttaa usean olleen tyytyväisiä mahdollisuudesta seurata kulutustaan. Hän kehottaa asiakkaita seuraamaan myös laitteistojensa kuntoa. Esimerkiksi vuotava tonttijohto kuuluu kiinteistön vastuulle. Tästä aiheutunut ylimääräinen vedenkulutus joudutaan jälkilaskuttamaan asiakkaalta.

– Kun tekee muita pihakunnostuksia, kannattaa tonttijohto tarkastaa ja kuvauttaa ja tarvittaessa uusua. Se parantaa koko verkoston toimintaa ja vähentää vuotovesien määrää.

Varusteltu ja erittäin vahva **AKU CP350-LH PRO**

- Kelkkavarustus
- Musta 100cm kuomu
- Kipin Haasujousi
- Työkalulaatikko

Norm. 3677 €

TARJOUS! 2890 €

STIHL MSA 70 C-B -setti

Setti, jossa on AK30 -akku ja
AL 101 -vakiolatauslaite.

TARJOUS!

349 €

STIHL FSA 45

integroidulla akulla

Kompakti akkukäyttöinen
raivaussaha kotipihan
trimmaus- ja
siistimistöihin.

TARJOUS!

110 €

Ovh. 139 €

STIHL RE 90 -painepesuri

Kevyt ja kompakti 110 barin painepesuri perusvarusteilla.

Alumiininen pumppupesä, integroidut pyörät, pesuaineen suihkutussarja
ja pesuainepullo, roottorisuutin ja säädettävä viuhkasuutin paineensäädöllä,
pyörivä lethuliitos pistoolissa, kotelossa suihkutustarvikkeiden pitimet,
6 m korkeapaineletku, kuljetushahva.

TARJOUS! 149 €

Ovh. 206,50 €

HINNAT VOIMASSA NIIN KAUAN KUIN TAVARAA RIITTÄÄ.

**AGCO
SUOMI**

AGCO SUOMI OY

Kaupinkatu 26, Kouvola
Avoinna ark. 8–16.30

Sami Brofors 040 578 9241

Henna Lehtinen 0400 644 443

Simo Pappila 0400 735 182

MUSTILA
Est. 1932
M
PUUTARHA

TUTUSTU VALIKOIMAAN
mustilapuutarha.fi

NYT MYYMÄLÄSSÄ JA
VERKKOKAUPASSA

Puutarha- kauden uusi upea valikoima

Puutarhamyymästä myös ihanat kesäkukat ja
hyötykasvien taimet – yrtit, tomaatit, kurkut ja kurpitsat

TERVETULOA MUSTILAAN! MYYMÄLÄMME ON AVOINNA KESÄKAUDELLA
MA-PE 11–18, LA 10–16, SU 12–16 | MUSTILAN PUISTOTIE 23, ELIMÄKI

PRISMA RAUTA

KAIKKEA

RAKENTAMISEEN JA REMONTOINTIIN

Monipuolisesta valikoimastamme löydät oikeat tuotteet moneen
tarpeeseen. Palvelemme niin alan ammattilaista, kuin pienemmänkin
remontin tekijää. Rakentajan noutomyymästä saat rakennustarvikkeet
helposti ja nopeasti suoraan kyytiisi.

ASIAKASOMISTAJILLE KULJETUSAPUA VELOITUKSETTA

Ostaessasi Prisma Raudasta tuotteita, saat lainaksi
lava-auton, pakettiauton tai peräkärryn veloitusetta.
(max 2 h/lainaus) Kysy kuljetusapua myyjältäsi.

**BONUSTA
JOPA
5%**
s-kanava.fi

Avoinna: ma-la 7-22, su 8-22, Noutomyymä ma-pe 7-19, la-su 8-16
Prisma Kouvola Tommolankatu 9, puh. 010 7624100 (Puheluiden hinnat pvm/mpm.)

KSO